

Grudzień 2018

Egzemplarz bezpłatny

**Nowa kadencja
samorządu Gminy Puławy
oficjalnie rozpoczęta
czytaj na str. 17**

Z okazji Świąt Bożego Narodzenia, wszystkim Mieszkańcom i Gościom Gminy Puławy składamy najserdeczniejsze życzenia. Niech te najpiękniejsze dni w roku, przeżywane w gronie najbliższych, w atmosferze wigilijnej wieszczy i w duchu polskiej tradycji, przyniosą Państwu pokój, nadzieję i wzajemną życzliwość. Radość płynąca z narodzenia Bożej Dzieciny niech towarzyszy Państwu każdego dnia w nadchodzącym nowym, 2019 roku.

Dorota Osiak

Przewodnicząca Rady Gminy Puławy

Krzysztof Brzeziński

Wójt Gminy Puławy

GMINNE INWESTYCJE W OBIEKTYWIE

**Przebudowa drogi gminnej –
ul. Bocznej w Gołębiu na odcinku 141,3 m.**

**Przebudowa drogi gminnej
w Piskorowie na odcinku 411 m.**

**Modernizacja drogi dojazdowej do gruntów
rolnych w Zarzeczcu na odcinku 583 m.
Wartość inwestycji: 289 875,58 zł.**

**Przebudowa drogi gminnej w Dobrosławowie
na odcinku 185,9 m. Łączna wartość inwestycji
(Piskorów, Gołąb, Dobrosławów): 527 084,85 zł.**

**Budowa oświetlenia drogowego
w Górze Puławskiej.**

**Budowa infrastruktury komunikacyjnej
w ciągu dróg gminnych na terenie gminy Puławy.**

Drodzy Mieszkańcy Gminy Puławy!
Szanowni Państwo! Drodzy Przyjaciele

Niebawem nadejdą Święta Bożego Narodzenia. Tuż za rogiem czeka także nowy, 2019 rok. Dla wielu z nas, najbliższe dni będą rozbrzmiewać dźwiękami kolęd i świątecznego gwaru, pachnieć choinką, smakować karpim, wigilijnym barszczem i makowcem. Życzę Państwu, by w ten wyjątkowy czas, nikt nie został sam, a narodzenie Bożej Dzieciny niosło wszystkim radość i nadzieję. Na te przedświąteczne dni oddaję w Państwa ręce kolejny, 38. numer „Kuriera Gminy Puławy” i zachęcam, by w gorączce przedświątecznych zakupów i przygotowań, znaleźć spokojną chwilę na lekturę.

W ostatnich miesiącach cała Polska żyła wyborami samorządowymi. Jestem wdzięczny, że już po raz trzeci obdarzyliście mnie Państwo swoim zaufaniem, powierzając mi zaszczytne stanowisko Wójta Gminy Puławy. Zapewniam, że każdego dnia niezmiennie będę Państwu służył swoją rzetelną pracą, najlepszą wiedzą oraz doświadczeniem. Serdecznie gratuluję wszystkim kandydatom, którzy zdobyli mandaty do Rady Gminy Puławy, wyrażając jednocześnie głęboką nadzieję na dobrą i owocną współpracę dla dobra naszej gminy i jej mieszkańców. Dziękuję także wszystkim obecnym na uroczystej, pierwszej sesji Rady Gminy, która odbyła się w mojej rodzinnej Górze Puławskiej. Więcej o tym pamiętnym wydarzeniu przeczytaj Państwo na kolejnych stronach „Kuriera”.

Pragnę podzielić się z Państwem radością z uzyskania przez Gminę Puławy 18. miejsca w tegorocznej edycji Rankingu Gmin Lubelszczyzny. To wyróżnienie, przyznane w oparciu o 12 obiektywnych wskaźników potwierdza, że nasz samorząd wciąż pozostaje w ścisłej czołówce najlepszych gmin w województwie lubelskim. Dodam tylko, że weryfikacji w rankingu podlegało 213 gmin wiejskich i miast z regionu.

Naszym kolejnym sukcesem można z pewnością uznać dotację uzyskaną ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki na budowę stadionu sportowego wraz z zapleczem sanitarno-szatniowym w Gołębiu. Ponad 1,6 mln zł pozwoli na realizację tej długo wyczekiwanej i potrzebnej inwestycji.

Za nami wiele ważnych i niezapomnianych wydarzeń. Wspomnę choćby Europejskie Dni Dziedzictwa w Gołębiu, Dni Kultury Chrześcijańskiej w Górze Puławskiej, obchody Narodowego Święta Niepodległości, czy historyczną uroczystość nadania imienia Ks. Józefa Benedykta Kownackiego dla placu w centrum Góry Puławskiej. Relacje i zdjęcia znajdą Państwo na kolejnych stronach pisma. Pragnę podziękować tym wszystkim z Państwa, którzy społecznie, jak i zawodowo, angażujecie się w organizację tak wielu różnych wydarzeń. Dziękuję za aktywność, inicjatywę, poświęcenie i pełen profesjonalizm.

Na zakończenie, powracając myślami do nadchodzących Świąt Narodzenia Pańskiego, pragnę serdecznie zaprosić Państwa do wspólnego kolędowania przy szopkach w centrach Góry Puławskiej i Gołębia. W Górze Puławskiej spotkamy się 30 grudnia 2018 r. o godz. 18:00, zaś w Gołębiu – 13 stycznia 2019 r. o godz. 18:00. Z całego serca pragnę, aby te nasze spotkania z kolędą stały się nową, dobrą tradycją. Nic przecież nie łączy ludzi tak dobrze jak muzyka, wspólny śpiew i dźwięki najpiękniejszych, polskich kolęd i pastorałek.

Pozdrawiam serdecznie wszystkich Mieszkańców i Gości, którzy w okresie świąteczno-noworocznym zawitają w gościnnych progach naszej pięknej gminy. Raz jeszcze życzę Państwu Wesołych Świąt i wszelkiej pomyślności w Nowym Roku!

U progu nowej kadencji samorządowej, serdecznie zachęcam Państwa do kontaktu i owocnej współpracy. Będę wdzięczny za wszelkie spostrzeżenia, inicjatywy i pomysły, dzięki którym z każdym dniem, wspólnymi siłami będziemy zmieniać naszą gminę na lepsze.

Krzysztof Brzeziński
Wójt Gminy Puławy

Z działalności Rady Gminy Puławy

W okresie od października do listopada 2018 r. odbyła się jedna sesja Rady Gminy Puławy minionej, 7. kadencji, podczas której Radni podjęli uchwały w następujących sprawach:

- NR XXXIV/285/2018 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2018,
- NR XXXIV/286/2018 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej,
- NR XXXIV/287/2018 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie przyjęcia rocznego programu współpracy Gminy Puławy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2013 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2019 rok,
- NR XXXIV/288/2018 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2019 rok,
- NR XXXIV/289/2018 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Puławy na rok 2019,
- NR XXXIV/290/2018 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie gminy Puławy na rok 2019,
- NR XXXIV/291/2018 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Wójta Gminy Puławy (skarga została uznana za bezzasadną),
- NR XXXIV/292/2018 z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXXI/273/2018 Rady Gminy Puławy z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie przekazania projektu regulaminu dostarczenia wody i odprowadzania ścieków w Gminie Puławy organowi regulacyjnemu do zaopiniowania.

W trakcie kadencji samorządowej 2014 – 2018 odbyły się 34 sesje Rady Gminy, podczas których Radni podjęli 292 uchwały. Odbyło się także 88 posiedzeń komisji stałych, zgłoszono 50 zapytań i wniosków. W Radzie Gminy Puławy 7. Kadencji zasiadali: Mariola Antoniak, Władysław Bąkała, Beata Bochrą, Natalia Cieloch, Marian Dębski, Monika Mazurek (zd. Głowacka), Czesław Luzar, Pa-

weł Lisowski, Renata Molenda, Tomasz Mizak, Wojciech Jabłoński, Dorota Osiak, Ryszard Piaseczny, Janina Skwarek i Marek Woszczyk. Podczas XXXIV sesji Przewodnicząca Rady Gminy Dorota Osiak wspólnie z Wójtem Krzysztofem Brzezińskim wręczyli Radnym jubileuszowe medale, jako wyraz podziękowania za czteroletnią pracę w Radzie.

W listopadzie rozpoczęła prace nowo wybrana Rada Gminy Puławy, która podczas dwóch pierwszych sesji podjęła uchwały w następujących sprawach:

- NR I/1/18 z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Puławy (funkcję powierzono radnej Dorocie Osiak),
- NR I/2/18 z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia liczby wiceprzewodniczących Rady Gminy Puławy (ustalono liczbę dwóch wiceprzewodniczących),
- NR I/3/18 z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie wyboru Wiceprzewodniczących Rady Gminy Puławy (funkcje powierzono radnemu Markowi Maikowi oraz radnemu Tomaszowi Mizakowi),
- NR I/4/18 z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia miesięcznego dla Wójta Gminy Puławy – Pana Krzysztofa Brzezińskiego,
- NR II/5/18 z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Puławy,
- NR II/6/18 z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie powołania Komisji skarg, wniosków i petycji,
- NR II/7/18 z dnia 29 listopada 2018 r. w sprawie powołania Komisji budżetowej i mienia komunalnego Rady Gminy Puławy.

Przypominamy, że treść wszystkich uchwał podejmowanych przez Radę Gminy Puławy jest publikowana w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Puławy pod adresem ugpulawy.bip.lubelskie.pl - zakładka „Prawo lokalne”. Zgodnie z obowiązującymi wymogami prawnymi, sesje Rady Gminy Puławy są na żywo transmitowane za pośrednictwem strony internetowej gminy (www.gminapulawy.pl) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (ugpulawy.bip.lubelskie.pl). Można tam znaleźć także nagrania archiwalne.

Opracowanie i fot. Kamil Lewandowski

Podsumowanie wyborów Samorządowych 2018 w Gminie Puławy

Frekwencja

W trakcie minionych wyborów samorządowych, w Gminie Puławy w głosowaniu wzięło udział 5 202 osób na 9 855 uprawnionych, co oznacza, że ogólna frekwencja wyniosła 52,79%. To nieco poniżej ogólnego wyniku w całym Powiecie Puławskim, który ukształtował się na poziomie 54,83%. Najliczniej do urn wyborczych udali się mieszkańcy gminy Maruszów (65,26%). Najniższą frekwencję zanotowano w gminie Wąwolnica (48,54%).

Najwyższą frekwencję w Gminie Puławy odnotowano w okręgu wyborczym nr 11 (Bronowice, Łęka) – 59,86%. Najmniej wyborców głosowało w okręgu nr 13 (Kajetanów, Pachnowola, Dobrosławów) - 46,68%.

Wybory do Rady Gminy Puławy

O mandat Radnego ubiegało się łącznie 36 kandydatów, zgłoszonych przez 5 komitetów wyborczych. W podziale na komitety, wyniki wyborów przedstawiają się następująco:

Nazwa komitetu wyborczego:	Liczba zgłoszonych kandydatów	Liczba uzyskanych mandatów	Liczba głosów oddanych na kandydatów z komitetu	% głosów ważnych
KWW Dwa Brzegi Krzysztofa Brzezińskiego	15	8	2 384	46,45%
KWW Razem dla Gminy Puławy	10	3	1 412	27,51%
KWW Między Wisłą w Wieprzem	5	3	787	15,34%
KWW Leokadiów	5	1	461	8,98%
KWW Koalicja Samorządowa	1	0	88	1,71%

Kandydaci do Rady Gminy Puławy ubiegali się o głosy w 15 jednomandatowych okręgach wyborczych. Wyniki w poszczególnych okręgach przedstawiają się następująco:

Nr 1: Góra Puławska: ul. Adamówka, Malinowa, Truskawkowa, Graniczna, Matłoska, Klonowa, Krótka, Leśna, Wąwozowa, Świerkowa, Piękna, Krzywe Koło, Nowa

Imię i nazwisko kandydata	Liczba głosów	% głosów	Mandat
Barbara Piecyk	102	31,48	NIE
Tomasz Mizak	222	68,52	TAK

Nr 2: Góra Puławska: ul. Długa, Poprzeczna, Dębowa, Parkowa, Ogrodowa, Słoneczna, Radomska, Wspólna, Kościelna, Św. Wojciecha, Zielone Wzgórze

Imię i nazwisko kandydata	Liczba głosów	% głosów	Mandat
Jerzy Soboń	74	22,16	NIE
Marek Maik	260	77,84	TAK

Nr 3: Góra Puławska: ul. Janowiecka, Kozienicka, Podwale, Powiśle

Imię i nazwisko kandydata	Liczba głosów	% głosów	Mandat
Mateusz Domański	139	41,37	NIE
Marek Woszczyk	197	58,63	TAK

Nr 4: Kolonia Góra Puławska, Sadłowice, Tomaszów

Imię i nazwisko kandydata	Liczba głosów	% głosów	Mandat
Leszek Wolski	31	11,65	NIE
Beata Bochr	127	47,74	TAK
Agnieszka Wójcik	108	40,60	NIE

Nr 5: Klikawa, Jaroszyn

Imię i nazwisko kandydata	Liczba głosów	% głosów	Mandat
Robert Michałek	99	22,60	NIE
Renata Molenda	130	29,68	NIE
Beata Nowicka	209	47,72	TAK

Nr 6: Gołąb: ul. Błotna, Boczna, Cicha, Folwarki, Hetmana Stefana Czarnieckiego, Krzywa, Księdza Szymona Grzybowskiego, Rudki Kolonia, Urocz, Wesola, Zamojska, Zofii Kossak

Imię i nazwisko kandydata	Liczba głosów	% głosów	Mandat
Krzysztof Bąkała	92	24,80	NIE
Dorota Osiak	191	51,48	TAK
Sławomir Jedliczko	88	23,72	NIE

Nr 7: Gołąb: ul. Puławska, Polna, Pocztowa, Podwierzbie, Ogrodowa, Spacerowa

Imię i nazwisko kandydata	Liczba głosów	% głosów	Mandat
Małgorzata Kamola	146	47,71	NIE
Halina Osiak	160	52,29	TAK

Nr 8: Matygi, Borowina, Gołąb: ul. Kolejowa, Lotnisko, Wiśniowa, Żuławy, Piaskowa, Słoneczna, Stacja Kolejowa

Imię i nazwisko kandydata	Liczba głosów	% głosów	Mandat
Wojciech Jabłoński	169	50,45	TAK
Agnieszka Paciorek	166	49,55	NIE

Nr 9: Wólka Gołębska, Niebrzegów, Nieciecz

Imię i nazwisko kandydata	Liczba głosów	% głosów	Mandat
Paweł Gębala	155	55,36	TAK
Katarzyna Mizura-Jońska	125	44,64	NIE

Nr 10: Borowa, Skoki

Imię i nazwisko kandydata	Liczba głosów	% głosów	Mandat
Walentyna Nowak	225	62,85	TAK
Marian Dębski	133	37,15	NIE

Nr 11: Bronowice, Łęka

Imię i nazwisko kandydata	Liczba głosów	% głosów	Mandat
Witold Szczepanik	58	13,36	NIE
Mariusz Sońta	187	43,09	NIE
Paweł Lisowski	189	43,55	TAK

Nr 12: Opatkowice, Kowala

Imię i nazwisko kandydata	Liczba głosów	% głosów	Mandat
Krzysztof Misztak	175	55,91	TAK
Ryszard Piaseczny	138	44,09	NIE

Nr 13: Kajetanów, Pachnowola, Dobrosławów

Imię i nazwisko kandydata	Liczba głosów	% głosów	Mandat
Monika Mazurek	113	42,16	NIE
Katarzyna Zawadzka	155	57,84	TAK

Nr 14: Leokadiów, Smogorzów, Piskorów, Polesie

Imię i nazwisko kandydata	Liczba głosów	% głosów	Mandat
Zdzisław Urbanek	159	42,63	TAK
Sławomir Nita	146	39,14	NIE
Natalia Cieloch	68	18,23	NIE

Nr 15: Anielin, Zarzecze, Janów, Sosnów, Kochanów

Imię i nazwisko kandydata	Liczba głosów	% głosów	Mandat
Anna Nita	114	28,79	NIE
Mariola Antoniak	219	55,30	TAK
Renata Jagieła	63	15,91	NIE

Wybory Wójta Gminy Puławy

O stanowisko Wójta Gminy Puławy ubiegało się dwoje kandydatów: Pan Krzysztof Brzeziński, pełniący tę funkcję od 2010 r. oraz Pani Beata Bochra. Wyniki głosowania w poszczególnych obwodach przedstawiają się następująco:

Nr obwodu	Granice obwodu głosowania	Krzysztof Brzeziński		Beata Bochra	
		Liczba głosów	% głosów	Liczba głosów	% głosów
1	Góra Puławska	742	74,20	258	25,80
2	Kolonia Góra Puławska, Sadłowice, Tomaszów, Klikawa, Jaroszyn	356	51,22	339	48,78
3	Gołąb, Borowina, Matygi	697	69,01	313	30,99
4	Wólka Gołębska, Niebrzegów, Nieciecz	132	46,81	150	53,19
5	Borowa, Skoki	228	64,04	128	35,96
6	Bronowice, Łęka	267	61,52	167	38,48
7	Opatkowice, Kowala	236	76,13	74	23,87
8	Leokadiów, Smogorzów, Polesie, Piskorów	197	52,82	176	47,18
9	Kajetanów, Pachnowola, Dobrostawów, Anielin, Zarzecze, Janów, Sosnow, Kochanów	284	42,71	381	57,29

Ogólny wynik wyborów Wójta Gminy Puławy wygląda następująco:

Imię i nazwisko kandydata:	Liczba głosów	% głosów	Wybór
Krzysztof Brzeziński	3 139	61,25	TAK
Beata Bochra	1 986	38,75	NIE

Informacje opracowano na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej - wybory2018.pkw.gov.pl
Kamil Lewandowski

Podsumowanie akcji

„Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimą 2018”

Jak co roku Gmina Puławy wzięła udział w ogólnopolskiej akcji „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimą”, która została przeprowadzona w dniu 25 listopada 2018 r., w godz. od 10:00 do 15:00.

Na terenie Gminy Puławy powstały dwa sztaby:

- sztab nr 81/2018 przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Puławach.
- sztab nr 19/2018 przy Gminnym Przedszkolu w Gołębiu. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej dokonał zbiórki przy współudziale wolontariuszy z następujących szkół:
- Szkoły Podstawowej w Zarzeczu - udział w akcji wzięło dwóch nauczycieli oraz dziewięć dzieci,
- Szkoły Podstawowej w Gołębiu – udział w akcji wzięło dwóch nauczycieli i dwadzieścioro pięć dzieci,
- Szkoła Podstawowa w Leokadiowie – udział w akcji wzięło czworo nauczycieli oraz dziesięć dzieci,
- Publicznego Gimnazjum w Zarzeczu - udział w akcji wzięł jeden nauczyciel oraz sześć dzieci,
- Publicznego Gimnazjum w Gołębiu - udział w akcji wzięł jeden nauczyciel i sześć dzieci.

Zbiórki były prowadzone na terenie Gminy Puławy i Miasta Puławy. Sklepy, które umożliwiły przeprowadzenie tegorocznej zbiórki to:

- Supermarket „Stokrotka”, ul. Centralna 11 - zbiórkę przeprowadzili wolontariusze z Publicznego Gimnazjum w Zarzeczu,

- Supermarket „Stokrotka”, ul. Parkowa 3, Góra Puławska – zbiórkę przeprowadzili wolontariusze ze Szkoły Podstawowej w Leokadiowie,
- Delikatesy „Jędrus”, ul. Radomska 18, Góra Puławska – zbiórkę przeprowadzili wolontariusze ze Szkoły Podstawowej w Zarzeczu,
- Sklep „Groszek” ul. Puławska 8a, Gołąb - zbiórkę przeprowadzili wolontariusze ze Szkoły Podstawowej w Gołębiu.
- Sklep Spożywczo-Przemysłowy, ul. Puławska 21a, Gołąb – zbiórkę przeprowadzili wolontariusze z Publicznego Gimnazjum w Gołębiu.

W dniach od 26 do 30 listopada 2018 r. była prowadzona zbiórka stacjonarna w trzech szkołach na terenie Gminy Puławy: w Szkole Podstawowej w Opatkowicach, Szkole Podstawowej w Bronowicach, Szkole Podstawowej w Borowej.

Podczas zbiórki udało się łącznie zgromadzić około 400 kg pomocy rzeczowej, w tym żywności długoterminowej, środków czystości, higieny osobistej, zabawek oraz artykułów żywnościowych.

Wszystkie artykuły zostały przekazane do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Puławach z których przygotowano około 15 paczek dla rodzin.

Karolina Cieślak
GOPS w Puławach

Program „Akademia Bezpiecznego Człowieka” w Gminie Puławy

Postęp technologiczny pozwolił na stworzenie takiej przestrzeni społecznej, w której możliwa stała się ogólnoswiatowa wymiana informacji. Wnosząc jednak ze sobą szereg innowacji, cyberprzestrzeń przyniosła również i zagrożenia – przyrost danych sprawił bowiem, że wzrosło ryzyko ich przechwycenia bądź wykorzystania przez niepowołane osoby.

Z myślą o przeciwdziałaniu przestępstwom – między innymi w sieci (phishing, pharming, grooming, seksing cyberbullying), nowatorskim sposobom działania przestępców, rozpoznawania zachowań ryzykownych – powstał program „Akademia Bezpiecznego Człowieka”. Jego autorem jest Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Instytut Psychologii Zdrowia.

Akademia Bezpiecznego Człowieka to projekt zapobiegania przestępczości, ze szczególnym uwzględnieniem tych zdarzeń, które mają miejsce w cyberprzestrzeni. Co ważne, program skierowany jest do czterech grup wieko-

wych – **dzieci, młodzieży, osób dorosłych** oraz **seniorów**. Jego celem jest nie tylko wskazanie współczesnych zagrożeń, lecz także szeroko pojęta edukacja na temat sposobów reagowania na nie.

Projekt realizowany jest również w naszej Gminie przez Urząd Gminy, warsztaty prowadzi Pan Andrzej Turlewicz – Inspektor ds. patologii społecznych. Warto podkreślić, że podczas zajęć można samemu doświadczyć sytuacji, w której każdy może się potencjalnie znaleźć, można poznać w jaki sposób radzić sobie z cyberprzestępstwem i przemocą oraz można uzyskać informacje o lokalnych miejscach, gdzie uzyskać specjalistyczną pomoc.

Program jest współfinansowany z Funduszu Sprawiedliwości na zlecenie Ministerstwa Sprawiedliwości. Patronem Honorowym Akademii Bezpiecznego Człowieka jest Komendant Główny Policji.

Andrzej Turlewicz

Ministerialna dotacja na budowę stadionu w Gołębiu

Gmina Puławy uzyskała dofinansowanie na budowę stadionu sportowego w Gołębiu. Wniosek znalazł się na liście inwestycji, które otrzymają wsparcie ze środków Ministerstwa Sportu. Przyznana kwota to ponad 1,6 mln zł.

Budowa stadionu wraz z zapleczem sanitarno-szatniowym w Gołębiu jest jednym z priorytetowych zadań, przeznaczonych do realizacji w rozpoczętej właśnie kadencji samorządowej. Zgodnie z kosztorysem, wartość inwestycji sięga ok. 4,2 mln zł. Wiadomo już, że ponad jedną trzecią tych kosztów pokryje ministerialna dotacja, pozyskana

przez Urząd Gminy. Pierwsze prace przy budowie stadionu w Gołębiu powinny ruszyć już w przyszłym roku.

- Stadion w Gołębiu to bardzo ważna inwestycja, której od dawna oczekuje lokalna społeczność. Był to też jeden z głównych punktów mojego programu przed minionymi wyborami samorządowymi. Informacja o dofinansowaniu jest kolejnym dowodem na to, że nie składałem mieszkańcom obietnic bez pokrycia – komentuje sprawę Wójt Gminy Puławy Pan Krzysztof Brzeziński.

Kamil Lewandowski

Prośba o pomoc międzysąsiedzką w okresie zimy (i nie tylko)

Zbliża się okres zimowy. W związku z tym proszę mieszkańców Gminy Puławy o zaangażowanie w pomoc międzysąsiedzką, skierowaną w szczególności do osób samotnych, starszych, niepełnosprawnych oraz rodzin wiotkich.

Proszę zwracać uwagę na to, czy osoby te są w stanie samodzielnie przygotować sobie posiłek, zrobić za-

kupy, pójść do lekarza, ogrzać mieszkanie, zgromadzić opał, odpowiednio się ubrać itp. Proszę Państwa o wrażliwość na wszelkie niepokojące sytuacje i reagowanie na nie. Proszę także informować o nich Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Puławach, tel. 81/ 889-05-19.

Krzysztof Brzeziński
Wójt Gminy Puławy

Bezpłatna infolinia dla osób bezdomnych: tel. 987

(Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim)

Małżeństwa na medal!

W lutym 1960 r. ustanowiono Medal za Długoletnie Pożycie Małżeńskie dla uhonorowania osób, które przeżyły 50 lat w jednym związku małżeńskim.

Urząd Stanu Cywilnego w Puławach organizuje uroczystości, podczas których zaci Jubilaci z Miasta oraz Gminy Puławy odznaczani są medalami oraz otrzymują list gratulacyjny od Prezydenta RP. Tak uroczyste, wspólne świętowanie Złotych Godów jest niezwykle, pełnym radości i wzruszenia przeżyciem, tak dla Jubilatów jak i ich najbliższych. Warto więc w porę zadbać o nadanie tego wyjątkowego wyróżnienia.

Zgłoszenia jubileuszu mogą dokonać sami Jubilaci lub członek rodziny w ich imieniu, bezpośrednio do Urzędu Stanu Cywilnego w Puławach, który mieści się przy ul. Piłsudskiego 83.

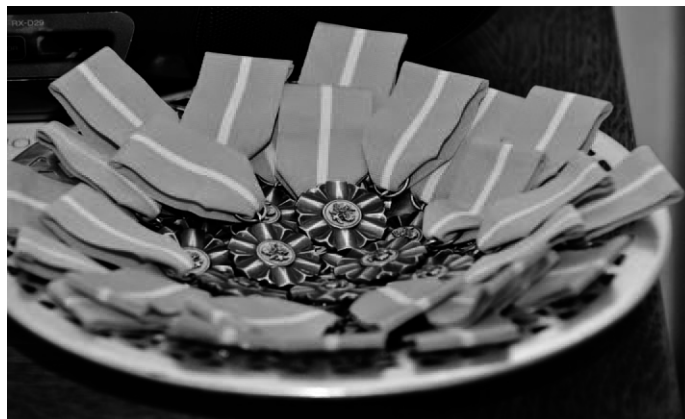
Wymagane będą następujące dokumenty (tylko do wglądu):

- dowody osobiste jubilatów,
- odpis skrócony aktu małżeństwa, jeżeli związek małżeń-

ski został zawarty w innym Urzędzie Stanu Cywilnego, a nie w Puławach.

Zgłoszenia można dokonać 6 miesięcy przed jubileuszem, gdyż taki jest okres oczekiwania na odpowiedź z Kancelarii Prezydenta RP. Kontakt telefoniczny do Urzędu Stanu Cywilnego w Puławach: 81 458 61 65, 81 458 61 69.

Elżbieta Pyszczak (UGP)

Chorobowe już bez „papierka”

ZUS ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Od 1 grudnia pacjenci otrzymują wyłącznie elektroniczne zwolnienia lekarskie. O czym pamiętać, kiedy dostaniesz takie zwolnienie?

Od grudnia stare zielone druki zwolnień lekarskich już nie obowiązują. Lekarz wystawia zwolnienie w formie elektronicznej. Większość danych potrzebnych do wystawienia zwolnienia podpowiada mu system. Dlatego pacjent nie musi już pamiętać numeru NIP pracodawcy – ta informacja wczyta się do zwolnienia automatycznie, z systemu. Wystarczy, że chory poda lekarzowi swój PESEL i potwierdzi adres, pod którym będzie przebywać podczas choroby.

Elektroniczne zwolnienie przez internet trafia od razu do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz do pracodawcy. To znaczy, że pacjent nie musi fatygować się do swojego pracodawcy z papierowym potwierdzeniem. Jest od tej zasady jeden wyjątek.

Kiedy dostanę wydruk e-zwolnienia?

Nie wszyscy pracodawcy zarejestrowali się w Platformie Usług Elektronicznych ZUS (PUE), w której mogą odbierać zwolnienia lekarskie. Dla najmniejszych firm, zatrudniających do 5 osób, taka rejestracja była dobrowolna. Jeśli Twój pracodawca nie korzysta z PUE, lekarz wydrukuje

Ci potwierdzenie, że wystawił elektroniczne zwolnienie. W takiej sytuacji wydruk e-zwolnienia musisz dostarczyć swojemu pracodawcy. Jeśli natomiast pracodawca ma profil w PUE, to Twoje e-zwolnienie trafiło do niego przez internet i nie wymaga dodatkowego potwierdzenia „papierem”.

Gdzie sprawdzić swoje e-zwolnienie?

Możesz zarejestrować się w Platformie Usług Elektronicznych ZUS przy okazji wizyty w placówce instytucji. Jest to bezpłatne i pozwala na wgląd do informacji o swoich składkach i np. e-zwolnieniach. W PUE możesz ustawić sobie również powiadomienia SMS lub e-mail o wystawieniu nowego elektronicznego zwolnienia. Dostaniesz wtedy wiadomość z informacją, że zwolnienie zostało przekazane Twojemu pracodawcy i od kiedy do kiedy ono trwa.

Jeśli chcesz otrzymać od lekarza wydruk swojego e-zwolnienia, to zawsze możesz o niego poprosić. Ale nie jest to konieczne.

Domowa wizyta lekarska

Lekarze są przygotowani także na sytuację, w której trzeba będzie wystawić zwolnienie w czasie wizyty domowej. Mogą wypełnić wtedy ręcznie formularz, który wcześniej wydrukowali z PUE. Potem uzupełniają dane zwolnienia w systemie elektronicznym, więc trafi ono do pracodawcy i ZUS przez internet. Lekarz może również skorzystać z tableta lub telefonu komórkowego, bo system e-zwolnień działa też na urządzeniach mobilnych.

E-zwolnienie dla przedsiębiorcy

Jeżeli prowadzisz własną firmę i dostałeś elektroniczne zwolnienie lekarskie, to pamiętaj o tym, żeby zgłosić się do ZUS po zasiłek. Wystarczy, że przez Platformę Usług Elektronicznych wyślesz wypełnione zaświadczenie na Z-3b. Wniosek o zasiłek za kolejne zwolnienia lekarskie (gdy choroba się przedłuża) możesz składać na uproszczonym formularzu ZAS-53 – też można go wysłać przez PUE.

E-zwolnienie po ustaniu zatrudnienia

Jeżeli chorujesz po ustaniu zatrudnienia, pamiętaj o tym, żeby złożyć do ZUS wniosek o wypłatę zasiłku chorobowego (ZAS-53). Możesz go przesłać do ZUS na przykład przez internet, za pomocą Platformy Usług Elektronicznych. Jeżeli jest to Twoje pierwsze zwolnienie po zakończeniu umowy, to prześlij dodatkowo formularz Z-10.

Masz wątpliwości?

Zajrzyj na stronę www.zus.pl/ezla, gdzie znajdziesz szczegółowe instrukcje, co robić w typowych i nietypowych sytuacjach. Możesz też skontaktować się z konsultantami ZUS, którzy w sprawie e-zwolnień dyżurują w dni powszednie od godz. 6.00 do 22.00. Odpowiadają też na pytania zadane pod adresem cot@zus.pl. Do dyspozycji klientów są także doradcy ds. e-ZLA w placówkach ZUS, także w Puławach.

*Małgorzata Korba
Zakład Ubezpieczeń Społecznych*

Nowe zasady segregacji odpadów od 1 stycznia 2019 r.

Wszyscy pamiętamy rok 2013, w którym całkowicie zmienił się system gospodarowania odpadami komunalnymi w całej Polsce. Wprowadzone zmiany miały na celu uszczelnienie systemu gospodarki odpadami komunalnymi, prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła”, zmniejszenie ilości odpadów komunalnych kierowanych na składowiska odpadów oraz całkowite wyeliminowanie nielegalnych składowisk odpadów.

Po kilku latach obowiązywania tego systemu okazało się, że był niedopracowany, zarządzono konieczność segregacji, ale pozostawiono gminom dowolność w ilości odpadów, które miały zostać w ten sposób zebrane

każdego miesiąca oraz całkowitą dowolność w kwestii koloru pojemników i worków w jakich miały być gromadzone. Brak jasnych wytycznych bardzo szybko doprowadzał do zniechęcenia mieszkańców, a w konsekwencji do zaniechania segregowania odpadów. Firmy odbierające odpady i zajmujące się ich zagospodarowaniem informowały, że surowiec pozyskiwany po wprowadzeniu ustawy pozostawiał wiele do życzenia, w dużej mierze był zanieczyszczony i nie nadawał się do ponownego wykorzystania.

Odpowiedzią na ten problem są regulacje, wprowadzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego

zbierania wybranych frakcji odpadów (Dz. U. z 2017 r. poz. 19), które rozszerza zakres segregacji oraz ujednolica jej zasady w całym kraju. Rozporządzenie weszło w życie w dniu 1 lipca 2017 r. i zgodnie z jego zapisami gminy, w których umowy na odbieranie lub odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości obowiązywały w tym dniu mają zapewniony okres przejściowy na wdrożenie nowych zasad selektywnej zbiórki do czasu zakończenia okresu na jaki zostały zawarte, jednak nie dłużej niż do dnia 30 czerwca 2021.

W Gminie Puławy obowiązujące umowy na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych kończą

się z dniem 31 grudnia 2018 r., zatem nowe zasady selektywnej zbiórki odpadów wprowadzone zostaną od dnia 1 stycznia 2019 r.

Od tego dnia odpady komunalne będą segregowane w następujący sposób:

- do worka niebieskiego wrzucamy papier, do zielonego – szkło, żółtego – metale i tworzywa sztuczne, a do brązowego – odpady ulegające biodegradacji,

- popiół należy gromadzić we własnym worku w kolorze innym niż wyżej wymienione,

- wszystko to, czego nie można odzyskać w procesie recyklingu, z wyłączeniem odpadów niebezpiecznych, budowlanych, problemowych (wielkogabarytowych, zużytych opon) oraz popiołu wrzucamy do pojemnika z odpadami zmieszany.

Jeśli mamy wątpliwości, gdzie wrzucić konkretny odpad, możemy skorzystać z poniższych podpowiedzi.

Papier – worek niebieski

Wrzucamy:

- opakowania z papieru, karton, teksturę (także falistą),
- katalogi, ulotki, prospekty,
- gazety i czasopisma,
- papier szkolny i biurowy, zadrukowane kartki,
- zeszyty i książki,
- papier pakowy,
- torby i worki papierowe.

Nie wrzucamy:

- ręczników papierowych i zużytych chusteczek higienicznych,
- papieru lakierowanego i powleczono-folią,
- papieru zatłuszczonego lub mocno zabrudzonego,
- kartonów po mleku i napojach,
- papierowych worków po nawozach, cemente i innych materiałach budowlanych,
- tapet,
- pieluch jednorazowych, podpasek, wacików
- zatłuszczonych jednorazowych opakowań z papieru i naczyń jednorazowych,
- ubrań.

Szkło – worek zielony

Wrzucamy:

- Butelki i słoiki po napojach i żywności, bez nakrętek i kapsli (w tym butelki po napojach alkoholowych i olejach roślinnych),
- szklane opakowania po kosmetykach (o ile nie są wykonane z trwale połączonych kilkusurowców).

Nie wrzucamy:

- ceramiki, doniczek, porcelany, fajansu, kryształów, szkła stołowego,
- szkła okularowego,
- szkła żaroodpornego,
- zniczy z zawartością wosku,
- żarówek i świetlówek,
- szkła samochodowego (reflektorów, szyb, lusterek),
- opakowań po lekach, rozpuszczalnikach, olejach silnikowych,
- luster,
- szyb okiennych i zbrojonych,
- monitorów i lamp telewizyjnych,
- termometrów i strzykawek.

Metale i tworzywa sztuczne – worek żółty

Wrzucamy:

- odkręcone i zgniecione plastikowe butelki po napojach,
- nakrętki, o ile nie zbieramy ich osobno w ramach akcji dobroczynnych,
- plastikowe opakowania po produktach spożywczych,
- opakowania wielomateriałowe (np. kartony po mleku i sokach),
- opakowania po środkach czystości (np. proszkach do prania), kosmetykach (np. szamponach, paście do zębów) itp.,
- plastikowe torby, worki, reklamówki, inne folie,
- aluminiowe puszki po napojach i sokach,
- puszki po konserwach,
- folię aluminiową,
- metale kolorowe,
- kapsle, zakrętki od słoików,
- zabawki z tworzywa sztucznego, o ile nie są wykonane z trwale połączonych kilku surowców.

Nie wrzucamy:

- butelek i pojemników z zawartością,
- opakowań po lekach i zużytych artykułów medycznych,
- opakowań po olejach silnikowych,

- części samochodowych,
- styropianu,
- opakowań po aerozolah,
- zużytych baterii i akumulatorów,
- opakowań po środkach ochrony roślin,
- puszek i pojemników po farbach i lakierach,
- zużytego sprzętu elektronicznego i AGD.

Odpady ulegające biodegradacji – worek brązowy

Wrzucamy:

- odpadki warzywne i owocowe (w tym obierki itp.),
- drobne gałęzie drzew i krzewów,
- skoszoną trawę, liście, kwiaty,
- trociny i korę drzew,
- resztki jedzenia.

Nie wrzucamy:

- kości zwierząt,
- odchodów zwierząt,
- popiołu,
- leków,
- drewna impregnowanego,
- płyt wiórowych i MDF,
- ziemi i kamieni,
- innych odpadów komunalnych (w tym niebezpiecznych).

Uwaga na odpady niebezpieczne!

Przy segregacji bezwzględnie trzeba pamiętać o odpadach niebezpiecznych, do których zaliczają się m.in. zużyte baterie i akumulatory, przeterminowane lekarstwa, zużyte świetlówki, odpady po żrących chemikaliach (np. środkach ochrony roślin), a także zużyty sprzęt RTV i AGD. Te odpady można oddać w specjalnie wyznaczonych punktach w sklepach i aptekach, a także w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, czyli tzw. PSZOK-u, znajdującym się w Puławach przy ul. Dęblińskiej 2.

Michał Kramarczyk

Świetlica wiejska w Skokach otwarta po remoncie

W mijającym roku, dzięki środkom pozyskanym przez Urząd Gminy z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, został przeprowadzony kompleksowy remont w budynku świetlicy wiejskiej w Skokach. W sobotę, 6 października 2018 r., odbyło się uroczyste otwarcie obiektu, zorganizowane przez społeczność lokalną, przy wsparciu gminy.

Wydarzenie przyciągnęło bardzo liczną grupę mieszkańców. Na honorowych miejscach wśród gości zasiedli: Ks. Jerzy Węzka - Proboszcz Parafii w Gołębiu, Wójt Gminy Puławy Pan Krzysztof Brzeziński, Radny Gminy Pan Marian Dębski oraz Pani Edyta Skoczek – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Borowej.

Uroczystości towarzyszyła bardzo dobra, rodzinna atmosfera. Uwagę publiczności przyciągały barwne dekoracje sali oraz bogata część artystyczna. Przeprowadzono także aukcję charytatywną, z której środki zostały przekazane na leczenie 2-letniego chłopca, który zmagają się z licznymi chorobami.

Remont świetlicy w Skokach obejmował szereg robót budowlanych, wykończeniowych i instalacyjnych. Budynek został dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, otrzymał też nową kuchnię, kotłownię i łazienki. Całkowity koszt inwestycji wyniósł **258 126,94 zł**, z czego pozyskana dotacja sięgnęła kwoty **124 622,00 zł**.

*Kamil Lewandowski
Fot. Michał Kramarczyk*

Wspólnej, tanecznej zabawy dali się ponieść wszyscy – starsi i młodzi.

Dzieci ze Szkoły Podstawowej w Borowej odtańczyły przed publicznością poloneza.

Ks. Jerzy Węzka – Proboszcz Parafii w Gołębiu dokonał poświęcenia obiektu.

Lokalna artystka i poetka, Pani Zofia Kurpiel odczytała wiersz, napisany specjalnie z okazji otwarcia świetlicy.

Od lewej siedzą: Pani Edyta Skoczek, Ks. Jerzy Węzka, Pan Marian Dębski i Wójt Pan Krzysztof Brzeziński.

Świetlica

Wiele dobrego w naszej Gminie się dzieje, tym razem Skokom spełniają się nadzieje. Dziś jest piękny i ważny dzień dla naszej społeczności, bo drzwi swoje otwiera wspaniale wyremontowana świetlica, więc serdecznie witamy wszystkich przybyłych gości. Pięknie dziękujemy Panu Wójtowi i władzom naszej Gminy, za to, że dziś wyremontowaną świetlicą się cieszymy. Jesteśmy dumni i niezmiernie szczęśliwi, że doczekaliśmy się tej wspaniałej chwili. Nasza świetlica jest piękna – Wnętrza są jasne, ciepłe i czyste. Spełniły się nasze sny i marzenia wszystkie. Bo w Skokach zawsze wiele się działo, żyją i żyli tu ludzie, którym zawsze pracować społecznie się chciało. Teraz co prawda nieco się zmieniło, bo społeczeństwo nam się troszeczkę podzieliło. Spróbujemy zacząć wszystko od nowa, Pomoże nam w tym świetlica gotowa. Będziemy się tu spotykać i starsi i młodzi. Chcemy by to miejsce tętniło życiem, muzyką i śpiewem, a oto przecież wszystkim chodzi. Żeby w jesienne wieczory wpadać na herbatkę, i dla towarzystwa zaprosić sąsiadkę. Wiedząc, że to szczególne miejsce na ziemi, spędzić miło czas między swymi. Dziękujemy z całego serca wszystkim, którzy do remontu naszej świetlicy się przyczynili. Obiecujemy, że będziemy o nią dbali i nią się bardzo szczylicili.

Zofia Alina Kurpiel

Dzień Edukacji Narodowej w Gminie Puławy

„Naszą najważniejszą troską powinno być wspieranie nauki i literatury. Wiedza jest w każdym kraju najpewniejszą podstawą powszechnego szczęścia” - słowami George’a Washingtona rozpoczął swoje wystąpienie Wójt Krzysztof Brzeziński, podczas gminnych obchodów Dnia Edukacji Narodowej. Wydarzenie odbyło się w czwartek, 11 października 2018 r.

Sala gimnastyczna w szkole w Górze Puławskiej była wypełniona po brzegi. W wydarzeniu wzięli udział bardzo licznie przedstawiciele środowiska oświatowego gminy – dyrektorzy, nauczyciele, pracownicy administracji szkolnej, a także duchowni, radni, rodzice i uczniowie. Wśród gości znaleźli się także: Pan Eugeniusz Pelak – Lubelski Wicekurator Oświaty, Pan Lucjan Tomaszewski – Prezes puławskiego oddziału ZNP, Pan Dariusz Tuszyński – Przewodniczący KM NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty Ziemi Puławskiej. Samorząd powiatowy reprezentowała Pani Danuta Smaga – Przewodnicząca Rady Powiatu, a zarazem Dyrektor Gimnazjum w Gołębiu.

Z okazji Dnia Edukacji Narodowej, wójt wręczył nagrody dla dyrektorów placówek oświatowych oraz wyróżnionych nauczycieli. Uroczystość urozmaicił program artystyczny, przygotowany przez uczniów szkoły podstawowej i gimnazjum w Górze Puławskiej. Kilka utworów na akordeonie zaprezentował Bartłomiej Lipski.

*Kamil Lewandowski
Fot. Grzegorz Kamela*

Lubelskie Kuratorium Oświaty reprezentował Pan Eugeniusz Pelak – Wicekurator (pierwszy z lewej).

Sala gimnastyczna w Górze Puławskiej wypełniona była po brzegi.

Przy wręczaniu nagród, Wójtowi Krzysztofowi Brzezińskiemu asystował Wicekurator.

Część artystyczna w wykonaniu uczniów szkoły podstawowej.

Dyrektorzy i wyróżniający się nauczyciele zostali laureatami Nagród Wójta Gminy Puławy.

Plac w centrum Góry Puławskiej z imieniem Ks. Józefa Benedykta Kownackiego

Ksiądz Józef Benedykt Kownacki – Proboszcz Parafii w Górze Puławskiej w latach 1931 – 1942, został patronem placu w centrum miejscowości. Uroczystość, podczas której odsłonięto tablicę pamiątkową, odbyła się w niedzielę, 14 października 2018 r.

Z inicjatywą nadania nazwy dla placu, leżącego przy skrzyżowaniu ul. Radomskiej i Kozienickiej w Górze Puławskiej, wystąpił Wójt Krzysztof Brzeziński. Propozycja została zaaprobowana przez mieszkańców i zatwierdzona przez Radę Gminy w drodze stosownej uchwały.

Niedzielne uroczystości rozpoczęła Msza Świąta, której przewodniczył były, wieloletni Proboszcz Parafii pw. św. Wojciecha – Ks. Prałat Kazimierz Mąkosa. Podniosły charakter wydarzenia podkreślała obecność licznych pocztów sztandarowych jednostek OSP, miejscowych szkół i samorządu gminnego, a także Rycerzy Kolumba.

Dalsza część obchodów odbywała się na placu, gdzie w obecności bardzo licznej grupy mieszkańców, nastąpiło odsłonięcie i poświęcenie tablicy upamiętniającej po-

stać Ks. Kownackiego, oraz tablic z nową nazwą miejsca. Chlubny życiorys duchownego w skrócie przedstawił Pan Tomasz Mizak – Wiceprzewodniczący Rady Gminy Puławy.

Podczas uroczystości, Ksiądz Prałat oraz obecny Proboszcz – Ks. Marek Kucharski, zostali uhonorowani medalami pamiątkowymi, wykonanymi z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości i 45. rocznicy istnienia Gminy Puławy. Wyróżnienia wręczyli wspólnie Wójt i Przewodnicząca Rady Gminy Pani Dorota Osiak.

Ks. Kownacki zapisał się na kartach lokalnej historii jako wielki patriota, obrońca polskości, wielokrotnie więziony za swoją działalność. Zginął tragicznie wraz z 19 innymi ofiarami, powieszony publicznie przez wojska niemieckie 28 października 1942 r., nieopodal placu, którego został patronem. Obszerny życiorys Ks. Józefa Benedykta Kownackiego zaprezentowaliśmy na łamach poprzedniego wydania Kuriera Gminy Puławy.

*Kamil Lewandowski
Fot. Michał Kramarczyk*

Pan Tomasz Mizak (z prawej) przedstawił zgromadzonym życiorys Ks. Kownackiego.

Ks. prałat. Kazimierz Mąkosa (w środku) pełnił posługę Proboszcza w Parafii pw. św. Wojciecha w Górze Puławskiej w latach 1986 – 2012.

Przemarsz ulicami Góry Puławskiej prowadziły liczne pocztu sztandarowe.

Biało-czerwona flaga skrywała tablicę, na której umieszczono biografię nowego patrona placu.

Wójt Gminy Pan Krzysztof Brzeziński – pomysłodawca nadania nazwy dla placu.

Nowy sprzęt ratowniczy dla jednostek OSP w Gminie Puławy

Sprzęt ratowniczy o wartości blisko 87 tys. zł trafił do trzech jednostek OSP z Gminy Puławy. Jego zakup był możliwy dzięki dotacji pozyskanej przez samorząd ze środków Ministerstwa Sprawiedliwości. W piątek, 19 października 2018 r. w Urzędzie Gminy Puławy odbyło się uroczyste przekazanie osprzętowania. W wydarzeniu, obok druhów-ochotników i Wójta Krzysztofa Brzezińskiego, wzięli udział także Pan Krzysztof Morawski - Z-ca Komendanta Powiatowego PSP.

Na wyposażenie druhów z Gołębia trafił nowy defibrylator oraz zestaw ratownictwa technicznego, składający się m.in. z agregatu i narzędzi hydraulicznych. Jednostki OSP z Góry

Puławskiej i Opatkowic otrzymały defibrylatory.

Całkowita wartość urządzeń wyniosła 86 953,54 zł, z czego 99% stanowiła dotacja z Funduszu Sprawiedliwości. Wkład własny gminy wniósł 869,54 zł.

W ostatnich latach samorząd gminny regularnie doposażał jednostki OSP w nowy sprzęt, niezbędny do prowadzenia akcji ratowniczych, a także umundurowanie i środki ochrony osobistej. Średnio rocznie wydaje się na ten cel ok. 300 tys. zł. Zakupiono także 5 nowych samochodów ratowniczo-gaśniczych i pozyskano jeden używany, w dobrym stanie.

Tekst i fot. Kamil Lewandowski

Druhowie nie kryli radości z nowego sprzętu.

Wśród przekazanego sprzętu znajdowały się trzy defibrylatory AED.

Przekazanie sprzętu odbyło się w uroczystej atmosferze.

Ostatnie formalności, związane z przekazaniem wyposażenia.

Mieszkańcy Gminy Puławy uczcili Narodowe Święto Niepodległości

Mijający rok obfitował w bardzo liczne przedsięwzięcia, których celem było upamiętnienie 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Kulminacją wszystkich działań nastąpiła 11 listopada, w dniu Narodowego Święta Niepodległości. Jubileuszowe obchody odbyły się także na terenie Gminy Puławy.

Uroczystość w Górze Puławskiej rozpoczęła Msza Święta w miejscowym kościele parafialnym pw. św. Wojciecha. Mieszkańcy zgromadzili się bardzo licznie, a podniosły charakter wydarzenia podkreślała obecność pocztów sztandarowych. Po mszy, uczestnicy przemaszzerowali wspólnie na cmentarz, pod odnowioną mogiłę wojenną z czasów I wojny światowej.

Zbiorowy grób pochodzi z 1915 r. Według lubelskiego oddziału IPN, spoczywają w nim żołnierze Legionu Pu-

ławskiego, walczący po stronie armii rosyjskiej, poległ w bitwie pod Górą Puławską 22 lipca 1915 r. W 1970 r. na mogile został wybudowany pomnik z lastryka, a w późniejszym okresie marmurowa tablica z inskrypcją.

Z inicjatywy Ks. Marka Kucharskiego, w tym roku grób został kompleksowo odnowiony. Dotychczasowy pomnik zastąpiono nowym, wykonanym z granitu, a na tablicy pojawił się zmieniony napis, w treści wskazanej przez IPN. Całość prac została sfinansowana przez Gminę Puławy. W trakcie uroczystości nastąpiło poświęcenie pomnika, na którym symbolicznie zawieszono biało-czerwoną flagę. Złożono także kwiaty i zapalono znicze.

Obchody Narodowego Święta Niepodległości w Gołębiu rozpoczęły się wczesnym wieczorem, na Skwerze Niepodległej. W jego centrum znajduje się pomnik wzniesiony w 1930 r. ku czci bohaterów walczących o wolność Ojczyzny. Przedstawiciele samorządu gminnego, miejscowych szkół, domu kultury i organizacji społecznych, złożyli pod obeliskiem kwiaty i zapalili znicze. Wartę honorową pełnili harcerze, obecne były także poczty sztandarowe Szkoły Podstawowej i Gimnazjum.

W dalszej części uroczystości odbyła się uroczysta Msza Św. w kościele parafialnym pw. św. Floriana i św. Katarzyny, której przewodniczył Proboszcz Ks. Jerzy Węzka.

Tekst i fot. Kamil Lewandowski

VIII kadencja Samorządu Gminy Puławy oficjalnie rozpoczęta

Oficjalnie rozpoczęła się nowa kadencja Samorządu Gminy Puławy. W czwartek, 22 listopada 2018 r. w budynku szkolnym w Górze Puławskiej odbyła się uroczysta, pierwsza sesja Rady Gminy Puławy, podczas której nowo wybrani Radni oraz Wójt złożyli ślubowanie.

W wydarzeniu wzięli udział liczni goście, reprezentujący różne środowiska – duchowni, samorządowcy, przedstawiciele instytucji publicznych, służb mundurowych i organizacji społecznych, przedsiębiorcy, pracownicy Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych, sołtysi, druhowie OSP i mieszkańcy.

Pierwszej części sesji, zgodnie z regulacjami ustawy, przewodniczył Pan Paweł Lisowski – radny najstarszy wiekiem. Uroczysty akt ślubowania przez Radnych i Wójta poprzedziło przekazanie oficjalnych zaświadczeń

o wyborze. Dokumenty wręczyła Przewodnicząca Gminnej Komisji Wyborczej Pani Lucyna Kowalik. Po złożeniu ślubowania na sztandar gminy, Wójt Krzysztof Brzeziński otrzymał od Przewodniczącego łańcuch – symbol władzy samorządowej.

Wójt wygłosił do zebranych okolicznościowe wystąpienie, po którym odebrał liczne gratulacje i życzenia. Pan Stanisław Maciąga wraz z Panem Janem Rybakiem odznaczyli Pana Krzysztofa Brzezińskiego dwoma orderami za działalność patriotyczną i wspieranie środowisk kombatanckich.

W dalszej części sesji, Radni dokonali wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Puławy. Tę funkcję objęła już po raz trzeci Pani Dorota Osiak. Wiceprzewodniczącymi zostali Pan Tomasz Mizak (zachował funkcję) i Pan Marek Maik.

Ciekawostką był fakt wykorzystania podczas sesji nowego, zgodnego z wymaganiami prawnymi, elektronicznego systemu do głosowania. Sesja była także rejestrowana i transmitowana online na stronie internetowej gminy (www.gminapulawy.pl) i w Biuletynie Informacji Publicznej. Zapis wideo można obejrzeć w zakładce „Transmisja obrad Rady Gminy Puławy”.

VIII kadencja samorządowa rozpoczęła się w roku jubileuszu 45. lecia Gminy Puławy. Gdy będzie się kończyć, gmina będzie liczyła sobie już pół wieku. Życzymy nowo wybranej Radzie Gminy Puławy i Wójtowi, aby nadchodzący czas obfitował w liczne sukcesy, inicjatywy i w pełni wykorzystane szanse, służące wszechstronemu rozwojowi Gminy Puławy i poprawie jakości życia mieszkańców.

Tekst i fot. Kamil Lewandowski

Jesiennie, zdrowo i nordic walking-owo

Malowniczy teren gołębskich lasów już po raz trzeci stał się miejscem zmagania miłośników spacerów z kijkami. W sobotę, 20 października br. odbył się kolejny, Jesienny Rajd Nordic Walking, zorganizowany przez Fundację BezMiar z Góry Puławskiej.

Bazą rajdu, a zarazem miejscem startu i zakończenia był teren dawnej wsi Bonów, skąd ponad 100 uczestników wyruszyło na 3 przepiękne trasy: 5, 7 i 10 km. Miłośnicy Nordic Walkingu przyjechali do Gołębia z różnych stron Polski, m.in. z Puław, Łukowa, Ryk, Otwocka a nawet Chorzowa.

Wyjątkowym gościem tegorocznej edycji rajdu był Łukasz Witczuk - obecny Mistrz Świata i Mistrz Europy w Nordic Walking, który poprowadził rozgrzewkę oraz instruktaż

prawidłowej techniki chodzenia z kijkami. Uczestnicy poznali także dodatkowe ćwiczenia wzmacniające i poprawiające technikę chodu.

Jesienny Rajd Nordic Walking zakończyło wspólne ognisko i poszukiwanie śladów dawnych, bonowskich domostw. Każdy, baczenie rozglądający się chodzący mógł trafić też na dorodnego prawdziwka, czy podgrzybka, bo tych na trasie w tym roku nie brakowało.

Wydarzenie było zadaniem publicznym o charakterze pożytku publicznego, współfinansowanym przez Gminę Puławy.

Kamil Lewandowski

Seniorzy w „Domu Chemika”

„Wesoła Wdówka” to najstynniejsze sceniczne dzieło Franza Lehára. 20 października 2018 r. puławski Dom Chemika gościł artystów z Tarnopola, którzy zaprezentowali tę operetkę. Wśród kilkusetosobowej widowni zasiedli także uczestnicy Klubu Seniora w Górze Puławskiej.

Centralną postacią spektaklu jest Hanna Gławari - przecudnej urody wdowa po bankierze, która przybywa do Paryża. Z uwagi na posiadany majątek staje się ona uczestniczką intrygi politycznej: spiskujący chcą ją wydać za żonę za rodaka - aby majątek został w księstwie Hanny. Tło tej opowieści stanowi niepowtarzalna atmosfera paryskich kabaretów oraz klimat nieskrępowanej zabawy. Niewykluczone jednak, że jest odwrotnie: tłem jest sama opowieść, a w centrum znaj-

duje się paryski styl smakowania życia. To historia o miłości i wierności, o prawdzie i grze pozorów, o potrzebie relacji między kobietą i mężczyzną, która - wolna od interesowności - przynosi szczęście.

Produkcja Wojciecha Mrozka zachwyliła swoim rozmachem. Uczest-

nicy Klubu Seniora mogli posłuchać pięknych przebojów (*Ach, kobiety, Usta milczą, dusza śpiewa*). Na scenie zaprezentowało się kilkunastu artystów: soliści, tancerze oraz zespół muzyczny.

dr Tomasz Włodek

Europejskie Dni Dziedzictwa – „Gołąb dla Niepodległej”

16 września 2018 r. w Szkole Podstawowej im. Stefana Czarnieckiego i Gimnazjum im. Kanclerza Koronnego Jerzego Ossolińskiego w Gołębiu odbyły się obchody Europejskich Dni Dziedzictwa. To już dziesiąta edycja tej imprezy zorganizowana przez szkoły.

Co roku uroczystościom przyświeca inna dewiza. W 2009 brzmiała ona „Na odsiecz zabytkom”, a potem kolejno: „Od pomysłu, do przemysłu”, „Kamienie milowe”, „Tajemnice codzienności”, „Nie od razu Polskę zbudowano”, „Dziedzictwo – źródło tożsamości”, „Utracone dziedzictwo”, „Gdzie duch spotyka się z przestrzenią – świątynie, arcydzieła, pomniki”, „Krajobraz dziedzictwa – dziedzictwo krajobrazu”.

W tym roku, z racji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości, obchody Europejskich Dni Dziedzictwa opatrzone mottem: „Niepodległa dla wszystkich”.

Imprezę uroczyste otworzyli Pani Danuta Smaga – dyrektor Gimnazjum i Pan Krzysztof Gowin – dyrektor Szkoły Podstawowej w Gołębiu. Następnie przywitali wszystkich zgromadzonych gości i podziękowali za przybycie. Oprócz licznie zgromadzonej młodzieży szkolnej, rodziców i nauczycieli, swoim przybyciem imprezę uświetnił Wójt Gminy Puławy Pan Krzysztof Brzeziński. Pan wójt pogratulował dyrektorom szkół tak znamienitego jubileuszu, którym jest dziesiąta już edycja Europejskich Dni Dziedzictwa. Podkreślił, że Gimnazjum i Szkoła Podstawowa w Gołębiu jako

jedyne w Gminie Puławy regularnie organizują tę uroczystość. Ponadto podziękował nauczycielom i uczniom za przygotowanie różnorodnych występów, które rokrocznie dostarczają wielu wrażeń publiczności.

Tegoroczne obchody Europejskich Dni Dziedzictwa uwieńczył występ szkolnego zespołu „Aplauz”, połączony ze wspólnym śpiewaniem patriotycznych pieśni.

*Malwina Rułka
Fot. archiwum UGP*

Gminne echo w obiektywie, czyli fotograficzny skrót ważnych wydarzeń

2 października 2018 r. – w gołębskiej Izbie Produktu Lokalnego odbyła się debata społeczna, poświęcona zagadnieniom bezpieczeństwa. Wydarzenie zostało zorganizowane przez Komendę Powiatową Policji w Puławach, przy współudziale Towarzystwa Przyjaciół Gołębia. Obecni na debacie funkcjonariusze przedstawili najczęstsze zagrożenia i zdarzenia, a także działania podejmowane przez Policję na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców. Na pamiątkę spotkania, każdy z uczestników otrzymał opaskę odblaskową z numerami alarmowymi.

7 października – w Galerii Aneks Puławskiego Ośrodka Kultury „Dom Chemika” miał miejsce wernisaż wystawy „Artystyczna Twórczość Wsi”. Swoje prace z dziedziny tkactwa, garncarstwa, kowalstwa, rzeźby, plecionkarstwa, koronki, haftu oraz plastyki zdobniczej i obrzędowej zaprezentowało ok. 40 twórców. Na ekspozycji można było znaleźć wiele prac, które wyszły spod rąk artystów z Gminy Puławy.

9 października – w Starostwie Powiatowym w Puławach odbyło się spotkanie puławskiego środowiska kombatanckiego, podczas którego Wójt Gminy Puławy Pan Krzysztof Brzeziński został odznaczony Orderem za Zasługi dla Polskiego Czarnego Krzyża. Organizacja ta zajmuje się historią i pamięcią I Wojny Światowej. Popularyzuje wiedzę o cmentarzach wojennych w Polsce, na których spoczywają polegli wielu narodowości i wyznań.

10 października – w uroczystej scenerii Sali Pompejańskiej puławskiego Starostwa odbył się XVIII Powiatowy Dzień Kultury. Jak co roku, głównym punktem wydarzenia było wręczenie dorocznych nagród Starosty Puławskiego w dziedzinie kultury. Wśród laureatów znalazł się Pan Kamil Lewandowski – pracownik Urzędu Gminy Puławy odpowiedzialny m.in. za rozwój kultury, promocję gminy, redaktor naczelny „Kuriera Gminy Puławy”.

14 października – w Pałacu Czartoryskich w Puławach odbyła się uroczystość z okazji Powiatowego Dnia Seniora, będąca w tym roku elementem obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Podczas tej okazji, Wójt Gminy Puławy Pan Krzysztof Brzeziński wręczył medale jubileuszowe jako wyraz uznania za współpracę środowiska senioralnego z samorządem gminnym. Odznaczenia otrzymały: Pani Ewa Dobraczyńska – Przewodnicząca Oddziału PZERil w Puławach oraz Przewodniczący Kół Terenowych Związku w Gminie Puławy – Pani Danuta Kursa, Pani Maria Papis i Pan Stanisław Wiraszka.

18 października – odbyło się zebranie członków Koła Terenowego PZERil w Borowej. Okazją do spotkania był obchodzony w październiku Międzynarodowy Dzień Osób Starszych, popularnie nazywany „Dniem Seniora”. Wspólnemu świętowaniu jak zwykle towarzyszyła miła, przyjazna atmosfera. Koło w Borowej jest jednym z trzech (obok Góry Puławskiej i Gołębia) oddziałów terenowych PZERil zrzeszających środowisko senioralne w Gminie Puławy.

11 listopada – w Górze Puławskiej odbyło się spotkanie seniorów w Górze Puławskiej. Powodów do wspólnego świętowania nie brakowało. Dwoje spośród członków Koła obchodziło swoje 80. urodziny. Z okazji osiągnięcia tak zacnego wieku, jubilaci otrzymali życzenia i skromne upominki. Zarząd Koła złożył także gratulacje obecnemu na spotkaniu Panu Krzysztofowi Brzezińskiemu za zwycięstwo w wyborach samorządowych i ponowne objęcie stanowiska Wójta Gminy Puławy.

Redakcja

Za nami XVIII Dni Kultury Chrześcijańskiej...

Za nami XVIII Dni Kultury Chrześcijańskiej w Górze Puławskiej, których głównym organizatorem jest Towarzystwo Przyjaciół Góry Puławskiej przy współpracy Gimnazjum i Szkoły Podstawowej, Parafii pw. św. Wojciecha oraz Gminnej Biblioteki Publicznej w Górze Puławskiej.

Tematem przewodnim tegorocznych Dni, trwających od 14 do 21 października 2018 r., była 100. Rocznica Odzyskania Niepodległości. Jesienne

wieczory uczestnicy DKCH mogli spędzić oglądając wystawę „W DRODZE DO NIEPODLEGŁOŚCI”, bawiąc się na koncercie Warszawskiej Orkiestry Sentymentalnej, ulec urokowi i niezwykle głośowi krakowskiej artystki – Jagi Wrońskiej.

Różnorodność programowa dała możliwość spotkania z autorką książki „Połowinka...” Agnieszką Martinką oraz dziennikarzem i publicystą zajmującym się głównie tematyką religijną Szymonem Hołownią. Spektakl „O smoku co pękł tego roku” wprawił w zachwyt dziecięcą żywiołowo reagującą publiczność.

Kolejny stały punkt programu to wieczór filmowy. Widzowie obejrzeni, oparty na faktach, film „Wykłąty”, któ-

rego bohaterami byli członkowie podziemia niepodległościowego, walczący z władzą ludową o powojenny kształt Polski.

XVIII DKCH zakończył koncert zespołu PROWOKALNI, działającego przy POK „Dom Chemika” w Puławach. Atmosferę spotkania w pełni odwziewiedlał tytuł koncertu – „Chwytaj dzień – piosenki z pozytywnym przesłaniem.

Niejako przedłużeniem tegorocznych DKCH były warsztaty tańca cygańskiego prowadzone przez Radę Bogusławską oraz promocja szóstej publikacji z cyklu „Kartki z historii Góry Puławskiej i okolic” – „Pomniki pamięci, pomniki niepamięci”. Wydarzenia te miały miejsce w dniach 8-10 listopada 2018 r.

Impreza osiągnęła już pełnoletniość, dojrzała. Jej mocną stroną jest „rozbudzenie” i aktywizacja społeczności lokalnej. Wszystkim zaangażowanym w realizację DKCH należą się ogromne podziękowania za tę aktywność na lokalnym rynku kultury.

Na realizację zadania „Dni Kultury Chrześcijańskiej” TPGP otrzymało dofinansowanie ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Kultura – Interwencje 2018.Etno. Polska w kwocie 19 200 zł.

*Towarzystwo Przyjaciół
Góry Puławskiej*

Z życia Szkoły Podstawowej w Opatkowicach

3 października 2018 r. Szkołę Podstawową w Opatkowicach odwiedził strażak z Państwowej Straży Pożarnej w Puławach. Przeprowadził on dla uczniów szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy, przekazał cenne wskazówki na temat zachowania się w sytuacjach kryzysowych oraz zdradził ciekawostki z życia codziennego strażaków. Uczniowie mogli także przymierzyć jego strój, hełm oraz sprawdzić swój refleks i przekonać się, czy daliby sobie radę, wykonując ten odpowiedzialny zawód.

17 października w naszej szkole odbyła się wyjątkowa lekcja biologii. Uczniowie byli świadkami pokazu węży, mogli też wiele dowiedzieć się na temat życia i zwyczajów tych interesujących gadów. Najbardziej emocjonującym momentem pokazu była możliwość spotkania oko w oko z wężami oraz głaskanie tych miłych zwierzątek.

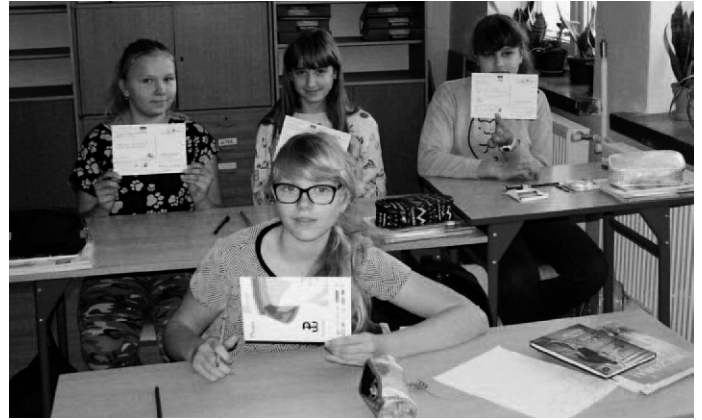
11 października odbyła się uroczystość przyjęcia uczniów klas pierwszych w poczet pełnoprawnych członków społeczności szkolnej. Do ślubowania dzieci przygotowywały się sumiennie od początku roku szkolnego. Uczyły się piosenek, wierszy, poznawały prawa i obowiązki ucznia. W uroczystości uczestniczyli także zaproszeni goście, rodzice, dziadkowie i rodzeństwo pierwszaków. Na początek Dyrektor Szkoły Pani Bożena Ponikowska skierowała do uczniów ciepłe słowa, witając ich wśród braci uczniowskiej. Następnie pierwszoklasiści zaprezentowali to, czego nauczyli się przez pierwsze tygodnie nauki, a potem złożyli ślubowanie i zostali pasowani na ucznia przy pomocy symbolicznego ołówka. Wszystkim pierwszoklasistom życzymy sukcesów w nauce i jak najlepszych ocen na pierwszym szkolnym świadectwie.

Ostatnie dni października to czas, gdy często myślimy o naszych bliskich, którzy odeszli. W tym okresie, jak co roku, uczniowie z klas IV-VIII Szkoły Podstawowej w Opatkowicach odwiedzili cmentarz wojenny w Wysokim Kole. Znajdują się tam mogiły żołnierzy armii austro-węgierskiej, niemieckiej i rosyjskiej, którzy polegli w czasie I wojny światowej. Dzieci złożyły wiązanki i zapaliły znicze. Następnie udały się pod pomnik Jana Serafina ps. „Czerchawa”, skoczka Cichociemnego, który zginął w Opatkowicach podczas akcji Weller 18. Była to dla młodzieży cenna lekcja patriotyzmu.

W październiku nasza szkoła wzięła udział w akcji *BohaterON – włóż historię!* Jest to ogólnopolska kampania o tematyce historycznej mająca na celu upamiętnienie i uhonorowanie uczestników Powstania Warszawskiego poprzez wysłanie im bezpłatnych kartek dystrybuowanych na terenie całego kraju. Projekt ma edukować Polaków, bazując na historiach Powstańców, wzmacniać poczucie tożsamości narodowej, krzewić postawy patriotyczne oraz budować wrażliwość społeczną. Nazwa akcji stanowi połączenie dwóch słów – polskiego „bohater” oraz angielskiego „ON”, czyli „włączyć”. Była to ważna lekcja historii dla młodych ludzi, która pokazała im, jak ważna jest pamięć o naszych bohaterach narodowych.

Rok 2018 jest szczególny dla wszystkich Polaków. Obchodzimy bowiem w nim 100. rocznicę odzyskania niepodległości przez nasz kraj. Do ogólnopolskich obchodów przyłączyła się także Szkoła Podstawowa w Opatkowicach.

W piątek, **9 listopada** uczniowie, nauczyciele, pracownicy szkoły i rodzice spotkali się na uroczystym apelu, aby wspólnie świętować to wydarzenie. Obchody zaczęły się punktualnie o 11.11 odśpiewaniem czterech zwrotek Mazurka Dąbrowskiego. Następnie uczniowie przedstawili trudną drogę Polaków do odzyskania wolności – była prezentacja multimedialna, wiersze i piosenki patriotyczne. Następnie wszyscy wycięli z papieru biało-czerwone kontury swoich dłoni i przykleili je do symbolicznego zarysu naszego kraju. Gest ten miał symbolizować jedność wszystkich Polaków. Miłym (i słodkim!) akcentem uroczystości był tort z napisem „100 lat Niepodległej” oraz gromkie „100 lat” odśpiewane dla naszej Ojczyzny. Następnie przedstawiciele Samorządu Uczniowskiego złożyli kwiaty i zapalili znicze pod pomnikiem skoczków Cichociemnych,

który znajduje się obok szkoły. Potem wszyscy udali się do puławskiego parku, gdzie obejrzelśmy pamiątkowe tablice poświęcone bohaterom narodowym oraz zabytkowy stół, przy którym kiedyś siedział Józef Piłsudski. Ostatnim punktem wyjazdu była wizyta przy pomniku poległych obrońców ojczyzny z powiatu puławskiego, który znajduje się na włostowickim cmentarzu.

Dzień ten spędziliśmy bardzo uroczyście. Był on ważną lekcją historii i pokazał, że powinniśmy szczególnie doceniać wolność, gdyż, jak pokazuje historia, nie jest ona dana nam raz na zawsze.

Tekst i fot. Patrycja Mazurek

100. rocznica odzyskania niepodległości w Przedszkolu im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Górze Puławskiej

Grupa 6-latków z przedszkola w Górze Puławskiej pod opieką wychowawczynie Pani Marleny Kapyś przygotowała montaż słowno-muzyczny pt.: „100 lat Niepodległej Polski”. Przed wybraną publicznością dzieci zaprezentowały repertuar patriotyczny. Rozbrzmiewały najbardziej znane w tamtych czasach pieśni tj.: „Rozkwitały pąki białych róż”, „Szara piechota”, „Dziś do Ciebie przyjść nie mogę”. Charakter uroczystości podkreśliły barwy narodowe, godło i hymn.

W następnej części programu dzieci zaprezentowały zachwycający taniec z biało-czerwonymi szarfami do muzyki F. Chopina. Piękny i porywający występ publiczność nagrodziła gromkimi brawami. Na zakończenie dzieci dostały podziękowanie za cenną lekcję historii, która była ważnym źródłem informacji o trudnych losach naszej Ojczyzny.

Tekst i fot. Marlena Kapyś

Obchody 100 – lecia odzyskania niepodległości w szkole w Górze Puławskiej

9 listopada 2018 r. cała społeczność szkolna Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Górze Puławskiej spotkała się na uroczystości związanej z obchodami Narodowego Święta Niepodległości, by wspólnie uczcić to wyjątkowe wydarzenie – 100. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości.

Na początku nastąpiło uroczyste wprowadzenie pocztów sztandarowych, a następnie odśpiewanie czterech zwrotek hymnu państwowego oraz wysłuchanie hymnu Gminy Puławy. W tym wyjątkowym dniu włączyliśmy się do ogólnopolskiej akcji „Rekord dla Niepodległej”, or-

ganizowanej przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, której założeniem było, że 9 listopada 2018 r. w szkołach, przedszkolach oraz placówkach oświatowych w kraju i za granicą o symbolicznej godzinie 11.11 wspólnie śpiewamy cztery zwrotki „Mazurka Dąbrowskiego” w ramach świętowania 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

Po części oficjalnej miało miejsce rozstrzygnięcie konkursu plastycznego. Z okazji 100 – lecia odzyskania niepodległości uczniowie klas 1-3 brali udział w konkursie plastycznym pt. „PIĘKNA MOJA NIEPODLEGŁA OJCZYZNA”. Autorom najlepszych

prac Pani Dyrektor Hanna Padewska wręczyła dyplomy oraz nagrody. Następnie zgromadzeni na sali obejrzeli przedstawienie teatralne pt. „Ta Nasza, Niepodległa!” w wykonaniu Szkolnego Koła Teatralnego, którego opiekunem jest Pani Bożena Koza. Występ zakończył się odśpiewaniem przez małych aktorów oraz wszystkich obecnych na uroczystości „Sto lat” dla Ojczyzny i jak to bywa na imprezach urodzinowych, tak i teraz nie mogło zabraknąć tortu „Dla Niepodległej”!

Tekst i fot. Bożena Koza

Do Warszawy „Dla Niepodległej”

26 października 2018 r. uczniowie klasy szóstej oraz siódmych ze Szkoły Podstawowej w Górze Puławskiej wybrali się na wycieczkę do Warszawy.

Stolica przywitała nas ciepłą aurą, a przez chmury nieśmiało przecierało się słońce, które jakby pragnęło, abyśmy zrealizowali w całości założony wcześniej plan. Program wyjazdu był bardzo napięty i związany przede wszystkim z uczczeniem przez uczniów oraz opiekunów 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę. Tak wspaniałej Ojczyźnie, która posiada równie wspaniałą historię i tradycje potrzeba mądrych obywateli. Dlatego jedną z atrakcji wycieczki była wizyta w Centrum Nauki Kopernik. Zabawa w tym miejscu stała się inspiracją dla uczniów do obserwacji otaczającego

świata, a przede wszystkim do zdobywania wiedzy, czy poszukiwania odpowiedzi na nurtujące pytania związane z nauką, rozwojem techniki i poznawaniem praw przyrody. Uczniowie mogli samodzielnie przeprowadzać doświadczenia na interaktywnych wystawach.

Drugą, ważną dla wszystkich uczestników atrakcją, był „Spacer dla Niepodległej”. Podczas przechadzki ulicami Warszawy odwiedziliśmy te miejsca, które związane są z miejscami Pamięci Narodowej - Pomnik Kopernika, Kościół Św. Krzyża, Grób serca Fryderyka Chopina, Pałac Prezydencki, Plac Piłsudskiego, Grób Nieznanego Żołnierza, Pomnik Józefa Piłsudskie-

go i Jana Kilińskiego, Pomnik Małego Powstańca, Stare Miasto, Katedrę Św. Jana Chrzciciela. Spacer zakończyliśmy o zmroku przy Kolumnie Zygmunta. Następnie późnym wieczorem wró-

ciliśmy do Góry zachwyceni i pełni wrażeń, szczególnie po niesamowitej lekcji historii.

Tekst i fot. Bożena Koza

W poszukiwaniu wymarzonego zawodu

15 listopada 2018 roku uczniowie klas siódmych ze Szkoły Podstawowej w Górze Puławskiej uczestniczyli w wycieczce zawodoznawczej w ramach projektu „Otwarta firma”. Wyjście zorganizowały wychowawczynie – Pani Grażyna Dudka i Pani Bożena Koza.

Podstawowym celem wspólnego wyjazdu uczniów było zwiedzanie IUNG – Zakładu Hodowli i Biotechnologii Roślin w Puławach. Młodzież miała okazję zapoznać się z metodologią nauk przyrodniczych, a w szczególności z bezpośrednimi sposobami zdoby-

wania wiedzy, jakimi są doświadczenie i obserwacja. Ponadto uczniowie poznali specyfikę zawodów - laborant i pracownik naukowy.

Tekst i fot. Bożena Koza

W akcji „Znicz” dla Hospicjum

Po raz kolejny uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Górze Puławskiej nie zostali obojętni na potrzeby chorych z puławskiego Hospicjum.

W niedzielę, 28 października 2018 r., mimo zimnej i deszczowej pogody, uczniowie należący do Samorządu Uczniowskiego oraz Szkolnego Koła PCK wraz z opiekunami wzięli udział w akcji „Znicz”. Wolontariusze sprzedawali znicze na

placu przed kościołem w Górze Puławskiej. Środki pieniężne zebrane podczas kwesty zostały przekazane na potrzeby Hospicjum w Puławach. Na naszych uczniów zawsze można liczyć! Dziękujemy również wszystkim osobom, które wsparły tą wspaniałą inicjatywę.

Tekst i fot. Bożena Kozła

„W drodze do niepodległości” z wizytą w Górze Puławskiej

12 października 2018 r. o godz. 17.00 w budynku szkoły w Górze Puławskiej odbyła się inauguracja wystawy „W drodze do niepodległości”. Otwarcia dokonała Pani Teresa Dymowska - Dyrektor Gimnazjum im. ks. Jana Twardowskiego.

Wystawa zorganizowana w jubileuszowym roku 100-lecia niepodległej Polski miała na celu przypomnienie najważniejszych wydarzeń i postaci związanych z odzyskaniem przez Polskę niepodległości. Na wystawę składało się 30 dużych tablic, na których w kolejności chronologicznej przedstawiono okoliczności odzyskania niepodległości przez Polskę, jak też postaci, które się do tego przyczyniły. Inauguracyjne rozpoczęcie wędrow-

ki ekspozycji miało miejsce w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej. Do naszej szkoły przywieźliśmy ją z Gostynina, a od nas powędrowała do Poznania.

Wystawa „W drodze do niepodległości” to nowoczesna i atrakcyjna lekcja historii, dla uczniów i dorosłych. Fundatorami wystawy są Bank Poczty S.A. i PERN S.A., a partnerami merytorycznymi – Narodowe Archiwum Cyfrowe i Archiwum Akt Nowych.

Projekt jest częścią obchodów stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości, koordynowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Programu Wieloletniego „Niepodległa” na lata 2017–2021. Celem PW „Niepodległa” jest wzmocnienie poczucia wspólnoty

obywatelskiej Polaków oraz zachęcenie rodaków w kraju i za granicą do aktywnego uczestnictwa w obchodach i wspólnym, radosnym świętowaniu stulecia odzyskania niepodległości.

Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in. władze samorządu gminnego i powiatowego, dyrektorzy placówek oświatowych na terenie gminy Puławy oraz przedstawiciele społeczności lokalnej. Organizacji wystawy towarzyszył konkurs historyczny związany z tematyką odzyskania niepodległości oraz prelekcje o tematyce patriotycznej.

Alina Osiak

Fot. archiwum Gimnazjum w Górze Puławskiej

Ślubowanie „pierwszaków” w Gołębiu

Uczniowie klasy pierwszej przygotowali się do tej uroczystości od początku roku szkolnego. Uczyli się dzielnie wierszy, piosenek, tańca i wytrwale ćwiczyli podczas prób. 8 listopada 2018 r. od samego rana w Szkole Podstawowej im. Stefana Czarnieckiego w Gołębiu panowała świąteczna atmosfera. Uczniowie klasy pierwszej ubrani w odświętne stroje galowe, na trybunach pierwszy raz uczniowie całej szkoły, przepiękna dekoracja na nowej sali gimnastycznej, przygotowany sprzęt nagłaśniający - to wszystko po to, aby ślubowanie pierwszaków wypadło jak najbardziej uroczysto.

Wreszcie nadszedł moment rozpoczęcia. Prowadząca uroczystość uczennica klasy czwartej – Wiktoria Rułka powitała gorąco zaproszonych gości, wśród których znaleźli się m.in. Pani Agnieszka Bocińska, reprezentująca samorząd gminny, Pani Barbara Bąkała – Dyrektor Przedszkola w Gołębiu, Pani Danuta Smaga – Dyrektor Gimnazjum, Proboszcz ks. Jerzy Węzka, nauczyciele, pracownicy obsługi, rodzice i bliscy uczniów. Szczególnie serdecznie przywitała klasy pierwsze, którym „oddała głos”. Dzieci zaprezentowały swoje umiejętności. Po burzy

oklasków, w odświętnych strojach, w przepięknych biretach na głowach pierwszaki błysnęły talentem. Znajomość przepisów ruchu drogowego, pięknie zaśpiewane piosenki, przyjaźń i koleżeństwo w grupie rówieśniczej to dowód, że dzieci są gotowe do sumiennej pracy w szkole.

W niezwykle podniosłej atmosferze, przed pocztą sztandarową pierwszaki ślubowały być dobrymi Polakami, godnie reprezentować swoją szkołę, swym zachowaniem i nauką sprawiać radość rodzicom i nauczycielom. Po złożeniu ślubowania Pan Dyrektor

Krzysztof Gowin dokonał symbolicznego pasowania na ucznia. „Pasuję Cię na ucznia szkoły podstawowej” - dotykając szablą hetmańską, jak czarodziejską różdżką ramion pierwszoklasistów.

Następnie wychowawczynie Monika Murat wręczyła uczniom „Akt Pasowania”, a rodzice podarowali dzieciom na pamiątkę tej uroczystości słowniki ortograficzne. Na zakończenie imprezy na wszystkich czekał skromny poczęstunek.

Monika Murat

Akcja „Znicz” w Zarzeczcu

28 października 2018 r. przy Kościele Parafialnym pw. Św. Józefa Oblubieńca w Zarzeczcu uczniowie Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum w Zarzeczcu pod opieką Pani Krystyny Krawczyk i Pani Małgorzaty Urbanek rozprowadzali znicze w ramach akcji „Znicz – Pamiętam”, prowadzonej przez Hospicjum im. Św. Matki Teresy w Puławach.

Dochód z akcji przeznaczony jest na potrzeby puławskiego hospicjum, które prowadzi stacjonarną i domową całodobową opiekę nad chorymi na choroby nowotworowe. Nasza akcja przyniosła dochód w wysokości 1077 zł.

Serdeczne podziękowania składamy Księdzu Proboszczowi Sylwestrowi Laskowskiemu oraz parafianom za okazane wsparcie dla Hospicjum im. Św. Matki Teresy w Puławach.

*Małgorzata Urbanek
Fot. Krystyna Krawczyk*

Pamiętamy o grobach bohaterów naszej Ojczyzny i tych, którzy żyli wśród nas...

31 października 2018 r., w związku z nadchodzącym Dniem Wszystkich Świętych oraz 100-leciem odzyskania przez Polskę niepodległości, uczniowie klas IIa, IIb i IIIa wraz z wychowawcami udali się na cmentarz parafialny w Górze Puławskiej. Celem wyjścia było odwiedzenie grobów żołnierzy poległych w czasie I i II wojny światowej, uporządkowanie ich, a następnie zapalenie zniczy, by oddać cześć bohaterom walczącym za wolność naszej Ojczyzny. Nie zapomniano również o grobach nauczycieli

i uczniów, którzy już od nas odeszli. Dzieci dłużej zatrzymały się przy mogile 20 mieszkańców Góry Puławskiej i okolic straconych publicznie przez hitlerowców 29 października 1942 r., gdzie w zadumie i skupieniu słuchały opowieści nauczycieli o tym tragicznym dniu.

Takie wyjścia, to dla naszych uczniów ważne lekcje historii.

*Teresa Trych i Jolanta Świdarska,
Szkoła Podstawowa w Górze Puławskiej*

Na wycieczce...

25 października 2018 r. klasy IIa i IIb ze Szkoły Podstawowej w Górze Puławskiej były na wycieczce w Nowej Dębie i Sandomierzu.

W Nowej Dębie uczniowie mieli okazję zwiedzić Muzeum Bombki Choinkowej i Fabrykę Bombek. Najpierw podziwiali choinki ubrane w stylu skandynawskim, amerykańskim, angielskim, francuskim i staropolskim oraz oglądali kolorowe ekspozycje bombek. Następnie uczestniczyli w warsztatach, podczas których widzieli, jak ręcznie wykonuje się szklane bombki oraz jak się je dekoruje. Ciekawym doświadczeniem było samodzielne zdobienie bombki, co jak się okazało, wcale nie jest takie proste. W tym miejscu dzieci czuły się jak w kolorowym bajkowym świecie.

Rocznica 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości była powodem

zobaczenia historycznego miasta. W drodze powrotnej uczniowie odwiedzili Sandomierz, gdzie podziwiali piękne zabytki, stare uliczki i urokliwy rynek. Głównym celem wizyty w Sandomierzu było poznanie historii tego miasta, które dzielnie stawiało opór Tatarom, walczyło o swoje terytorium i niepodległość. W podziemnej komnacie sandomierskiej, w czasie lekcji rycerskiej, poznali rycerza Łukasza, który przeniósł ich w dawne historyczne czasy. Słuchali legend o Sandomierzu, wcielali się w postaci księżniczek i rycerzy. To była wspaniała wyprawa! Zachęcamy wszystkich do zwiedzania tych miejsc.

Teresa Trych i Jolanta Świdarska

„PIĘKNA NASZA NIEPODLEGŁA OJCZYZNA” - konkurs plastyczny w Szkole Podstawowej w Górze Puławskiej

Narodowe Święto Niepodległości to polskie święto, które obchodzone jest corocznie 11 listopada. W tym roku obchodzimy szczególną rocznicę – 100-lecie odzyskania niepodległości Polski.

Dla młodszych uczniów są to czasy bardzo odległe, które staramy się im przybliżyć poprzez opowieści, obrazy, zdjęcia, filmy, wystawy historyczne i wycieczki. Wyrazem ich wdzięczności dla tych wydarzeń i postaci historycznych jest wykonanie klasowych gazetek oraz udział w szkolnym konkursie plastycznym, organizowanym dla uczniów edukacji wczesnoszkol-

nej naszej szkoły pt. „PIĘKNA NASZA NIEPODLEGŁA OJCZYZNA”.

Jak ogromne jest serce dzieci dla Polski i ich wielki patriotyzm, świadczą prace konkursowe. Do konkursu przystąpiło 51 uczniów z klas I, II i III, którzy wykonali oryginalne, pomysłowe i piękne prace różnymi technikami plastycznymi. Spośród nich Jury konkursowe wyłoniło 8 najlepszych:

- I miejsce – Jakub Żelazny kl. Ia
- II miejsce – Zuzanna Capała kl. IIa
- III miejsce – Natalia Jarzyna kl. IIa

Wyróżnienia:

- Marlena Mizak kl. Ia

- Mikołaj Szkoda kl. Ib
- Paweł Wieczorkiewicz kl. Ib
- Kacper Gowin kl. IIb
- Maja Tajer kl. IIb

Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło 9 listopada 2018 r. podczas uroczystej akademii związanej z obchodami Narodowego Święta Niepodległości. Wszystkie prace plastyczne oraz klasowe gazetki można podziwiać na korytarzu szkolnym. Dziękujemy uczniom za zaangażowanie i liczny udział w konkursie.

Jolanta Świdarska i Teresa Trych

Bezpieczni w domu i w szkole

Uczniowie klas młodszych Szkoły Podstawowej w Górze Puławskiej już od pierwszych dni nauki uczestniczyli w cyklu zajęć edukacyjnych dotyczących ich bezpieczeństwa w różnych sytuacjach.

Najpierw w szkole odbyło się spotkanie z policjantem dotyczące bezpiecznej drogi do szkoły, zarówno pieszej jak i rowerowej. Potem podczas kolejnych zajęć lekcyjnych dzieci uczyły się zasad prawidłowego postępowania, zapoznały się z zagadnieniami dotyczącymi bezpieczeństwa w domu, w szkole i poza nią. Zaznajomiły się również z planem ewakuacji szkoły, co pozwoliło im solidnie przygotować się do próbnej ewakuacji.

Następnie pod opieką wychowawcy uczniowie wyszli na pobliskie skrzyżowanie, żeby podczas praktycznych ćwiczeń utrwalić zasady bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię i poruszania się po drogach publicznych. Kolejnym punktem zajęć było spotkanie z pielęgniarką szkolną, które cieszyło się dużym zainteresowaniem ze strony uczestników. Dzieci poznały zasady udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach i ćwiczyły wykonywanie masażu serca. Za udział we wszystkich zajęciach otrzymały pamiątkowe dyplomy.

Teraz nawet najmłodszy uczniowie wiedzą jak radzić sobie w sytuacjach zagrożenia.

Jolanta Świdarska

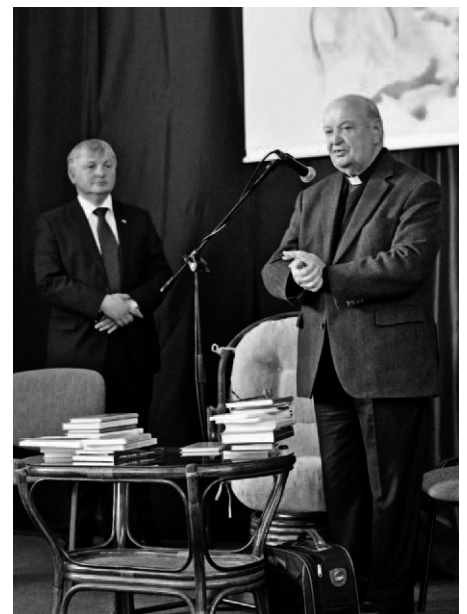
Wspomnienie o Księdzu Infułacie prof. dr hab. Bonifacym Miązku

Człowiek wielkiego serca, wspaniały kapłan, patriota, uchodźca polityczny, zawsze serdeczny, otwarty i wrażliwy na potrzeby otaczających go ludzi – Ks. inf. prof. dr hab. Bonifacy Miązek zmarł 17 października 2018 r. w Wiedniu. W piątek, 26 października br. w parafii pw. Św. Teresy od Dzieciątka Jezus w Ruskim Brodzie, towarzyszyłem Ks. Bońkowi w jego ostatniej w życiu emigracji...

Informacja o śmierci Ks. Miązka przyszła nagle, wzbudzając w moim sercu ogromny żal i pustkę. Ks. Bonifacy był dla mnie, mojej rodziny i dla wielu innych osób wielkim autorytetem moralnym i etycznym, duchowym przewodnikiem i... przyjacielem. W mojej pamięci już na zawsze pozostaną niezatarte wspomnienia po wszystkich spotkaniach, rozmowach,

kazaniach, w które mieszkając w Austrii wsłuchiwałem się w polonijnych świątyniach na Rennwegu i na Kahlenbergu oraz w innych austriackich kościołach. Nikt nie zabierze mi chwil spędzonych z jego wybitną poezją. Pomimo poczucia ogromnej straty, jestem dziś bardzo wdzięczny, że dobry Bóg postawił na mojej drodze osobę Ks. Bońka.

Poznaliśmy się w 1983 r. Obaj mieliśmy za sobą dramatyczne przeżycia związane z ucieczką z własnego kraju, z przyczyn politycznych. Może to właśnie one sprawiły, że tak szybko nawiązała się między nami nić przyjaźni... Ks. Miązek stał się celem Urzędu Bezpieczeństwa ze względu na swoje kontakty z emigracyjną „Kulturą”. W 1965 r., w trakcie wycieczki turystycznej do Rzymu, w Austrii odłączył się od grupy

Ks. inf. Bonifacy Miązek gościł w Gminie Puławy m.in. podczas Dni Kultury Chrześcijańskiej w 2011 r. (fot. Cezary Świdarski).

i poprosił o azyl polityczny, co uchroniło go od aresztowania.

Będąc na emigracji, Ks. Bonifacy ukończył studia na Uniwersytecie Wiedeńskim, na którym później wykładał literaturę polską. Zawsze z przyjemnością słuchałem jego wykładów, pełnych mądrości i pozytywnego przesłania. Jest autorem licznych prac naukowych w języku niemieckim i polskim oraz kilku tomów poezji. Za swoją twórczość literacką otrzymał wiele nagród. Był członkiem Stowarzyszenia Pisarzy Polskich oraz Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie. Za promowanie i popularyzowanie polskiej literatury oraz wybitne zasługi w działalności na rzecz środowiska polonijnego w Austrii, Ks. Bonifacy Miązek został w 2015 r. odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

W 2007 r., kilka miesięcy po moim przyjeździe do Polski, Ks. Bonifacy Miązek także powrócił do Ojczyzny, w swoje rodzinne strony. Zamieszkał

w Końskich, przy parafii św. Mikołaja. W październiku 2011 r. był gościem Dni Kultury Chrześcijańskiej w Górze Puławskiej. 9 czerwca 2012 r. również w Górze Puławskiej, Ks. Miązek był szafarzem bierzmowania. Zaledwie dwa miesiące później ponownie wyemigrował do Austrii, gdzie spędził ostatnie lata życia w dolno-austriackim miasteczku Breitenfurt koło Wiednia, jako kapelan miejscowego klasztoru.

Ks. Miązek zawsze dużym zainteresowaniem otaczał Gminę Puławy. Znał i wysoko oceniał wszystkie publikacje dotyczące gminy. Regularnie otrzymywał też ode mnie „Kurier Gminy Puławy”. Tuż przed jego śmiercią, wysłałem mu ostatni, 37. numer, który niestety nie zdążył już na czas...

Czcigodny Księżu Infulacie, Profesorze, Przyjacielu... choć nie ma Cię już wśród nas, Twoja mądrość i życzliwość zawsze pozostanie w naszych sercach – moim i całej mojej rodziny. Dziękujemy Ci za wszystkie, niez-

pomniane spotkania, za modlitwę, wsparcie w trudnych chwilach, pomocną dłoń i słowa otuchy, które były nam tak bardzo potrzebne, z dala od Polski i najbliższych. Wiem, że dziś siedząc na niebiańskich polanach, układasz wciąż nowe wiersze o tęsknocie, która nigdy nie została zażegnana... Odpoczywaj w pokoju.

Krzysztof Brzeziński
Wójt Gminy Puławy

Ks. inf. Bonifacy Miązek podczas Dni Kultury Chrześcijańskiej w 2011 r. - Kościół parafialny pw. św. Wojciecha w Górze Puławskiej (fot. Cezary Świdorski)

POWRÓT DO DOMU

Pamięci Profesora Józefa Hamma

Kiedy przyjadę w te strony
musi być słońce,
słońce kipiące w pianie topól symfonią barw i zapachów
zielone milczenie pastwisk przypomni oczom gorącym
lata spędzone tutaj,
pośród słomianych dachów.

Kiedy przyjadę do domu
matka
wytrze zmęczenie w fartuch,
uśmiechnie się wilgotnym blaskiem,
rozbiegnie troską po kuchni.
Będzie mówiła cicho z jakąś nutą
najbardziej jasną
od której moja samotność dręczące kolce pogubi.

Kiedy przyjadę –
Mój Boże gdyby tak można na wieki
w wysokich topolach przystanąć
i słuchać
jak dzień opada.
Wieczorem completorium pod fugę
płonącej rzeki
rankami Msza o obłokach,
w południe ptaki spowiadać.

Odnaleźć dawne radości zielone jak tamte lata,
Pastwiska pachnące wojny.
Odszukać w starym domu zapomnianą pamięć,
powrócić
- powrócić dokąd?
I tam już ślady czas po mnie wymiata
i tutaj jestem bezdomny.

OJCZYZNA

Kawałek ziemi
kilka domów
i rzeki
rzucone w drzewa
a przecież
nie uciekniesz

nie obronisz się
przed tym

lata
związane w pamięć
będą skargą dojrzewać
aż serce
zabliźni echo

z drewnianej
partyтуры milczenia

Ks. inf. Bonifacy Miązek

Zimowe środki bezpieczeństwa

Zima jest szczególną porą roku. Zagrożenia z nią związane, jak np. długotrwałe, intensywne opady śniegu mogą paraliżować całe regiony. Do tego niska temperatura, która może prowadzić do odmrożeń i wychłodzenia organizmu, a w konsekwencji stanowić bezpośrednio zagrożenie życia. Kolejnym niebezpiecznym czynnikiem jest silny wiatr, który w połączeniu z temperaturą tylko nieco powyżej 0 C, może mieć taki sam skutek jak powietrze o temperaturze -30 C w bezwietrzny dzień. Również wilgoć potęguje odczuwanie chłodu. Te dwa czynniki (wiatr i wilgoć) powodują, że marzniemy bardziej, niż wskazywałaby na to temperatura odnotowana na termometrze. Im bardziej wilgotno i wietrznie, tym zimniej.

WYCHŁODZENIE

Wychłodzenie (hipotermia) – jest stanem organizmu, w którym temperatura ciała spada poniżej 36,6 C. Lekkie wychłodzenie grozi przeziębieniem, silne – gdy temperatura spada poniżej 28 C – śmiercią. Do hipotermii może dojść, gdy długo przebywamy w bardzo niskiej temperaturze lub w wodzie, która chłodzi organizm 20 razy szybciej niż powietrze.

Objawy wychłodzenia

Pierwszymi objawami wychłodzenia są dreszcze. To sygnał, że powinniśmy szukać miejsca, gdzie możemy się ogrzać, bądź założyć kolejne warstwy odzieży. Kiedy oprócz dreszczy występuje jeszcze drżenie mięśni, osłabienie, zawroty głowy i dezorientacja – mamy do czynienia z łagodną hipotermią (temperatura ciała spada do 35, 34 C). Wtedy jeszcze jesteśmy w stanie samodzielnie podjąć działania by się ogrzać (rozpalić ogień, założyć kolejną warstwę odzieży). Pod żadnym pozorem nie wolno pić alkoholu, ponieważ sprzyja on wychładzaniu organizmu.

Postępowanie przy wychłodzeniu

Osobę wychłodzoną przede wszystkim należy rozgrzać – powoli i stopniowo. Zbyt szybkie ogrzewanie mogłoby doprowadzić do przyspieszenia krążenia (w hipotermii jest ono spowolnione) i dotarcie lodowatej krwi do serca, co mogłoby zatrzymać krążenie. Z tego samego powodu nie należy rozcierać ciała. Najlepiej osobę wychłodzoną rozebrać z zimnego ubrania, otulić kocami i podawać ciepłe płyny, ale tylko wtedy, gdy osoba jest przytomna. Należy też przykładać do głowy szyi, pleców i ud coś ciepłego. Gdy osoba jest nieprzytomna należy zacząć ją ogrzewać i niezwłocznie wezwać pomoc. Gdy nie oddycha i jej puls jest niewyczuwalny, trzeba rozpocząć akcję reanimacyjną i prowadzić ją aż do przyjazdu lekarza.

ODMROŻENIA

Odmrożenie – to zmiany w skórze i tkankach podskórnych następujące w skutek działania niskiej temperatury.

Odmrożeniom sprzyja nie tylko mróz, ale przede wszystkim wiatr i wilgoć. Najbardziej narażonymi na odmrożenie częściami ciała są: twarz, dłonie i stopy. Pierwszym objawem odmrożenia jest zmiana koloru skóry, następnie dochodzi drętwienie, pieczenie, a z czasem utrata czucia. Najlepszym sposobem na uniknięcie odmrożeń jest prawidłowy ubiór.

Objawy odmrożeń

Odmrożenia mają różne stadia zaawansowania, które różnią się objawami.

Odmrożenia pierwszego stopnia:

- zblednięcie skóry, która staje się kredowo biała,
- następnie zaczerwienienie z lekko sinawym odcieniem,
- skóra zaczyna piec i pojawia się obrzęk,
- dochodzi do zaburzenia krążenia, pojawia się drętwienie i brak czucia.

Odmrożenia drugiego stopnia:

- na skórze pojawiają się pęcherze z płynem surowicznym lub surowiczo krwistym,
- odmrożona część ciała jest sina i opuchnięta.

Odmrożenia trzeciego stopnia obejmują całą grubość skóry:

- pęcherze surowicze, - martwica tkanek, - owrzodzenia.

Odmrożenia czwartego stopnia obejmują także mięśnie, a nawet kości.

Postępowanie przy odmrożeniach

Pod żadnym pozorem NIE WOLNO rozcierać silnym masażem czy nacierać śniegiem. Może to prowadzić do uszkodzenia odmrożonych tkanek. Kiedy skóra jest biała, można stosować kąpiele rozgrzewające w letniej wodzie, około 25 C, stopniowo podnosząc jej temperaturę do około 40 C. Po osuszeniu skórę trzeba przykryć jałowym opatrunkiem. Przy odmrożeniach drugiego stopnia NIE WOLNO przekławać pęcherzy. Także należy zastosować jałowy opatrunek. Odmrożenia trzeciego i czwartego stopnia wymagają pomocy lekarskiej.

Wychłodzenia, odmrożenia – jak zapobiegać?

By nie dopuścić do odmrożeń i wychłodzenia organizmu przede wszystkim:

- ubieraj się stosownie do temperatury na zewnątrz. Gdy planujesz dłuższe przebywanie na dworze ubierz się warstwowo, najlepiej w odzież z naturalnych tkanin lub tkanin typu polar. Ważne, by ubranie nie utrudniało krążenia;
- noś odpowiednie, ciepłe obuwie, które nie będzie ograniczało możliwości poruszania palcami;

- noś ocieplane, luźne rękawice i czapkę zasłaniającą czoło i uszy,
- nie zasłaniaj twarzy szalem, gdyż pod wpływem oddechu stanie się wilgotny i może przyspieszyć powstawanie odmrożeń;
- przed wyjściem na mróz posmaruj odkryte części ciała (policzki, nos, brodę) kremem ochronnym lub wazeliną – szczególnie dotyczy to dzieci;
- nie stój nieruchomo na zimnie; gdy zaczyna ci być zimno, podskakuj, tup, rozcieraj dłonie itp.;
- nie spożywaj na zimnie alkoholu, sprzyja on wychłodzeniu organizmu.

OSOBY POTRZEBUJĄCE POMOCY

Zima jest porą roku szczególnie trudną dla osób starszych, które mieszkają samotnie oraz osób dotkniętych problemem bezdomności. Nie bądźmy obojętni wobec nich. W warunkach zimowych nie przechodź obojętnie obok starszych ludzi, poruszających się z widoczną trudnością – omdlenie na mrozie może doprowadzić do poważnych konsekwencji. Zwracaj uwagę, na osoby bezdomne, śpiące na ławkach lub w altankach działkowych. Nie bój się podejść do osoby śpiącej na przystanku autobusowym, nawet jeżeli wygląda na pijaną. Reaguj, zadzwoń na policję, do straży miejskiej lub pod numer ratunkowy. Twój telefon może uratować komuś życie.

OSOBY CHORE I NIEPEŁNOSPRAWNE

Pamiętajmy, że zimą częściej niż podczas innych pór roku zdarzają się przerwy w dostawach energii elektrycznej spowodowane aurą. Dlatego, jeżeli mamy chorego, który wymaga wspomagania funkcji życiowych za pomocą urządzeń zasilanych prądem, zaopatrmy się w agregat prądotwórczy. W pomieszczeniach mogą być stosowane generatory zasilane z akumulatorów, których czas działania jest określony. W związku z tym, powinniśmy mieć ustalony kontakt z zakładem energetycznym by sprawdzić jak długi jest przewidywany czas usuwania awarii oraz miejsce skąd można wypożyczyć akumulatory bądź je doładować, gdyby przerwa w dostawie energii była długotrwała. Pamiętaj, że w sytuacji zagrożenia, pomocą służy straż pożarna, która z reguły dysponuje agregatami prądotwórczymi, należy jednak to wcześniej sprawdzić i ustalić zasady pomocy.

Jeżeli nasi bliscy cierpią na przewlekłe schorzenia wymagające częstych wizyt u lekarza, upewnijmy się, że w przypadku trudnych warunków pogodowych (zasypane drogi) i braku możliwości dotarcia do przychodni, będziemy mieli możliwość uzyskania porady przez telefon. Warto również zgłosić w gminie, że mamy w domu chorego wymagającego częstych i systematycznych wizyt u lekarza, by w razie zasypania drogi przez śnieg, była ona w pierwszej kolejności odśnieżona.

CZAD, CICHY ZABÓJCA

Czad (tlenek węgla) jest gazem silnie trującym. Jest bezbarwny i bezzapachowy, dlatego trudny do wykrycia.

Na zatrucia są narażone osoby, które posiadają w domu piecyki gazowe do podgrzewania wody bądź ogrzewania domów. Do zatruc najczęściej dochodzi zimą, gdyż rzadziej wtedy otwieramy okna (w większości są to okna plastikowe, nowoczesne i bardzo szczelne), a ze względu na temperaturę na dworze, zasłaniamy kratki wentylacyjne, by w mieszkaniu było cieplej. Aby ustrzec się niebezpieczeństwa, dobrym rozwiązaniem jest zamontowanie czujki tlenu węgla. Może to uratować nam życie.

POŻARY

Zimą często dogrzewamy mieszkania. Chwila nieuwagi może doprowadzić od pożaru. Montujmy w mieszkaniach tzw. czujki dymu. Pozwoli to zareagować odpowiednio wcześniej i nie dopuści do rozwoju pożaru.

DACHY I CHODNIKI

Poważne zagrożenie zimą stanowią zwisające sople. Choć wyglądają niezwykle malowniczo, są bardzo niebezpieczne. Spadający, dodatkowo ostro zakończony kawałek lodu może ranić lub nawet przyczynić się do śmierci przechodnia. Również śnieg zalegający na dachach jest zagrożeniem. Kluczowe znaczenie ma tu zawartość wody w śniegu. Na pewno nie raz obserwowaliśmy, że śnieg jest sypki i lekki jak puch lub mokry i ciężki. Ten drugi, zwłaszcza przy dachach płaskich o dużej powierzchni, może spowodować ich zawalenie. Dlatego przy intensywnych opadach, dachy należy oczyszczać z zalegającego tam śniegu. Obowiązek ten spoczywa na właścicielach lub zarządcach budynków. Podobnie ma się z chodnikami przed posesjami. Za ich odśnieżanie odpowiadają właściciele lub zarządcy.

ZWIERZĘTA

Zwierzęta też potrzebują zimą pomocy. Jeżeli nie możemy zapewnić naszym czworonogom (kotom, psom) schronienia w mieszkaniu/domu, zadbajmy by miały gdzie się schronić przed mrozem, wiatrem i śniegiem. Sprawdźmy, czy buda psa jest wystarczająco ocieplona, zostawmy uchylone okienko do piwnicy dla kotów lub również dla nich przygotujmy ciepłe budki. Sprawdzajmy, czy nasze zwierzęta mają pokarm, czy nie zmarzł lub nie został przysypany śniegiem. Pamiętaj, zwierzęta się nie skarżą!

Źródło: www.gminapulawy.pl

Zabójczy czad – bądź przeczony!

Nie posiada smaku, zapachu, barwy, nie jest drażniący, jednym słowem sprawia wrażenie że go nie ma. Jednak pozory mylą – w odpowiednim stężeniu potrafi uśpić a następnie zabić ofiarę w niespełna 20 minut. TLENEK WĘGLA – określane potocznie jako CZAD, jest groźnym gazem, z którym stykamy się praktycznie na co dzień, szczególnie w okresie jesiennym gdy rozpoczyna się okres grzewczy.

Co roku w okresie grzewczym dochodzi do kilku tysięcy zaccadzeń, w tym kilkudziesięciu ze skutkiem śmiertelnym. Przyczyny tragedii są nadal te same: zaniedbanie, niewiedza, ignorancja przepisów, wadliwe instalacje odprowadzania spalin... Wielu nieszczęść można by uniknąć, gdyby przestrzegano przepisów. Niestety bardzo często właściciele i zarządcy budynków je lekceważą.

A jednak przepisy zobowiązują. O obowiązku czyszczenia kominów mówi wyraźnie § 34 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109, poz. 719). Zgodnie z nim należy czyścić przewody wentylacyjne, dymowe i spaliny. Najczęściej, bo cztery razy w roku, trzeba to robić w domach, które są opalane węglem, drewnem lub innym paliwem stałym. Rzadziej, bo dwa razy w roku, czyści się wspomniane przewody w domach opalanych gazem, olejem lub innym paliwem ciekłym, natomiast przewody wentylacyjne – raz w roku. Do corocznych, okresowych kontroli stanu technicznego przewodów kominowych i instalacji gazowych zobowiązuje również ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r., poz. 1332 z późn. zm.). Mówi o tym art. 62 ust. 1 punkt 1 lit. c. W zakres kontroli rocznych wchodzi sprawdzanie drożności przewodów wentylacyjnych, dymowych, spalinowych. Niestety przepisy bardzo często nie są przestrzegane. Wielu właścicieli domów jednorodzinnych uważa, że obowiązek prze-

prowadzania rocznej kontroli ich nie dotyczy, ale są w błędzie. Po kontroli właściciele oraz zarządcy mają obowiązek usunięcia stwierdzonych uszkodzeń, które mogłyby spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi, bezpieczeństwa mienia, pożar, wybuch albo zatrucie gazem. Za nieprzebranie przepisów dotyczących czyszczenia kominów można zostać ukaranym grzywną na podstawie przepisów kodeksu wykroczeń. Poza tym osoba, która ubezpieczyła swój dom np. od pożaru, a nie może udowodnić, że czyściła i sprawdzała przewody, pozbawia się szansy na odszkodowanie. Komu najlepiej powierzyć czyszczenie i przegląd przewodów kominowych? Według wyjaśnień Korporacji Kominarzy Polskich czyszczenie przewodów może wykonywać czeladnik lub mistrz kominarski, ale sprawdzać je tylko ten ostatni.

Sąd się bierze czad i dlaczego jest tak niebezpieczny?

Tlenek węgla jest gazem powstającym w wyniku niepełnego spalania węgla i substancji, które w swym składzie węgiel posiadają. Jest tym groźniejszy, że nie posiada smaku, zapachu, barwy, nie szczybie w oczy i „nie dusi w gardle”. W bardzo dużym stężeniu (około 75-100%) może lekko pachnieć czosnkiem. Ma też bardzo „wybuchowy” charakter, a w powietrzu pali się niebieskawym płomieniem. Jest nieco lżejszy od powietrza (gęstość 0,967), przez co łatwo przenika przez ściany, stropy i warstwy ziemi. Do naszego organizmu dostaje się przez drogi oddechowe. W dużym stężeniu może spowodować śmierć nawet w ciągu kilku minut! Jeśli nie zabije, uszkodzi mózg, serce, płuca. Najbardziej narażone na szkodliwy wpływ tlenu węgla są dzieci. Objawy łagodniejszego zatrucia przypominają grypę. Nie lekceważmy ich! Jeżeli odczuwasz silne bóle głowy (uczucie ucisku w skroniach), słabość, zawroty i mdłości,

koniecznie otwórz okna na oścież i wezwij straż. Pamiętaj, że zagrożone jest życie twoje i twojej rodziny!

Co jest główną przyczyną zaccadzeń?

Głównym źródłem zatruć w budynkach mieszkalnych jest niesprawność przewodów kominowych: wentylacyjnych, spalinowych i dymowych. Wadliwe działanie wspomnianych przewodów może wynikać z:

- ich nieszczelności,
- braku konserwacji, w tym czyszczenia,
- wad konstrukcyjnych,
- niedostosowania istniejącego systemu wentylacji do standardów szczelności stosowanych okien i drzwi, w związku z wymianą starych okien i drzwi na nowe.

Powyższe może prowadzić do niedrożności przewodów, braku ciągu, a nawet do powstawania zjawiska ciągu wstecznego, polegającego na tym, że dym i spaliny zamiast wydostawać się przewodem kominowym na zewnątrz, cofają się do pomieszczenia.

Co zrobić, aby uniknąć zaccadzenia?

W celu uniknięcia zaccadzenia należy:

- przeprowadzać kontrole techniczne, w tym sprawdzanie szczelności przewodów kominowych, ich systematyczne czyszczenie oraz sprawdzanie występowania dostatecznego ciągu powietrza,
- użytkować sprawne techniczne urządzenia, w których odbywa się proces spalania, zgodnie z instrukcją producenta,
- stosować urządzenia posiadające stosowne dopuszczenia w zakresie wprowadzenia do obrotu; w sytuacjach wątpliwych należy żądać okazania wystawionej przez producenta lub importera urządzenia tzw. deklaracji zgodności, tj. dokumentu

zawierającego informacje o specyfikacji technicznej oraz przeznaczeniu i zakresie stosowania danego urządzenia,

- nie zaklejać i nie zasłaniać w inny sposób kratki wentylacyjnych – trujące substancje zamiast ułatwiać dostają się wtedy do środka,
- w przypadku wymiany okien na nowe, sprawdzić poprawność działania wentylacji, ponieważ nowe okna są najczęściej o wiele bardziej szczelne w stosunku do wcześniej stosowanych w budynku i mogą pogarszać wentylację. Tyle powietrza ile go wypływa przez komin, powinno napłynąć do pomieszczenia,
- systematycznie sprawdzać ciąg powietrza, np. poprzez przykładanie kartki papieru do otworu bądź kratki wentylacyjnej; jeśli nic nie zakłóca wentylacji, kartka powinna przywrzeć do wyżej wspomnianego otworu lub kratki,
- często wietrzyć pomieszczenie, w których odbywa się proces spalania (kuchnie, łazienki wyposażone w termy gazowe), a najlepiej zapewnić, nawet niewielkie, rozszczelnienie okien,
- nie bagatelizować objawów duszności, bólów i zawrotów głowy,

nudności, wymiotów, oszołomienia, osłabienia, przyspieszenia czynności serca i oddychania, gdyż mogą być sygnałem, że ulegamy zatruciu czadem; w takiej sytuacji należy natychmiast przewentylować pomieszczenie, w którym się znajdujemy i zasięgnąć porady lekarskiej.

W trosce o własne bezpieczeństwo, warto rozważyć zamontowanie w domu czujek dymu i gazu. Koszt zamontowania takich czujek jest niewspółmiernie niski do korzyści, jakie daje zastosowanie tego typu urządzeń.

Jak pomóc przy zatruciu tlenkiem węgla?

W przypadku zatrucia tlenkiem węgla należy:

- zapewnić dopływ świeżego czystego powietrza; w skrajnych przypadkach wybijając szyby w oknie,
- wynieść osobę poszkodowaną w bezpieczne miejsce, jeśli nie stanowi to zagrożenia dla zdrowia osoby ratującej; w przypadku istnienia takiego zagrożenia pozostawić przeprowadzenie akcji służbom ratowniczym,

- wezwać służby ratownicze (pogotowie ratunkowe, Państwową Straż Pożarną),
- jak najszybciej podać tlen,
- jeżeli osoba poszkodowana nie oddycha, ma zatrzymaną akcję serca, należy natychmiast zastosować sztuczne oddychanie np. metodą usta - usta oraz masaż serca,
- nie wolno wpadać w panikę, kiedy znajdziemy dziecko lub dorosłego z objawami zaburzenia świadomości w kuchni, łazience lub garażu; należy jak najszybciej przystąpić do udzielania pierwszej pomocy.

Pamiętajmy!!! Od stosowania się do powyższych rad może zależeć nasze zdrowie i życie oraz zdrowie i życie naszych bliskich. A wystarczy jedynie odrobina przezorności!

Artykuł przygotowano na podstawie: informacji z Biura Rozpoznawania Zagrożeń Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

*Krzysztof Morawski
Zastępca Komendanta
Powiatowej Państwowej
Straży Pożarnej w Puławach*

Nie lekceważ zagrożenia!

Bezpłatne szkolenia komputerowe dla mieszkańców – nie czekaj, zapisz się!

Od ponad roku, Urząd Gminy Puławy organizuje bezpłatne szkolenia komputerowe dla mieszkańców, w ramach projektu „e-Mocni: cyfrowe umiejętności, realne korzyści”. Dotychczas z darmowych kursów skorzystało już ponad 170 osób. Wciąż mamy jeszcze wolne miejsca, ale ich liczba jest ograniczona, dlatego z decyzją o udziale w szkoleniach nie należy długo zwlekać.

Gdzie szkolimy?

Szkolenia odbywają się w pracowniach komputerowych w szkołach na terenie gminy, a także w Gminnej Bibliotece Publicznej. Obecnie kursy trwają równolegle w Górze Puławskiej i w Zarzeczcu. Po przeszkoleniu wszystkich chętnych osób z tych rejonów, będziemy systematycznie przenosić się do kolejnych placówek.

Ile trwają szkolenia?

Jedno szkolenie trwa zwykle dwie godziny zegarowe (120 min). Grupy mniej zaawansowane na pierwsze spotkanie poświęcają nieco więcej czasu (trzy godziny), a kolejne trwają już standardowo dwie. Z każdą grupą szkoleniową spotykamy się siedem razy, więc uczestnik – w zależności od poziomu zaawansowania – bierze udział w sumie w 14 lub 15 godzinach szkoleń. Harmonogram szkoleń ustalany jest indywidualnie dla każdej grupy. Zazwyczaj odbywają się one z częstotliwością 2 razy na tydzień w godzinach popołudniowych (od 16:30).

Jaki jest temat szkoleń?

Osoby, które dotychczas nie miały styczności z komputerem, rozpoczynają naukę od podstaw. Po tym, jak poznają podstawowe zagadnienia, uczą się w jaki sposób można wykorzystać komputer z Internetem w codziennym życiu np. jak obsługiwać Facebook, zapłacić rachunki, zapisać się do lekarza, czy zrobić zakupy on-line.

Kto może wziąć udział?

Każda dorosła osoba, mająca miejsce zamieszkania na terenie Gminy Puławy. Ze szkoleń bardzo chętnie korzystają osoby w wieku 60+ i starsze. Spotkania, obok nauki, są dobrą formą spędzenia wolnego czasu i integracji.

Jak można zapisać się na szkolenie?

Należy wypełnić krótką ankietę zgłoszeniową. Można to zrobić na miejscu, w Urzędzie Gminy Puławy (pok. 210, II piętro) lub przez Internet – poprzez stronę <https://platforma.e-mocni.org.pl>. Zapisy przyjmowane są również telefonicznie, pod numerem 512 320 945.

Rody gołębskie – najpopularniejsze nazwiska mieszkańców Gołębia

Naszą miejscowość od lat zamieszkują te same rody. Przy najmniej od 1810 roku do czasów współczesnych w Gołębiu i Gminie Puławy mieszkają rodziny o nazwisku: **Antoniak, Bąkała, Bernat, Capała, Furtak, Gawryjolek, Grobel, Kamola, Korpysa, Kursa, Kwit, Namięta, Olszak, Osiak, Rułka, Stałęga, Szczerbetka, Warda, Woszczek**. To nasze regionalne, rzadkie i piękne nazwiska. Skąd pochodzą i co oznaczają?

Zasięg nazwisk został podany na podstawie strony internetowej herby.com.pl, opierającej się na *Słowniku nazwisk współcześnie w Polsce używanych* pod red. Kazimierza Ry-muta z 1993 roku, który jest wiarygodnym źródłem, został wydany na podstawie danych zgromadzonych w bazie PE-SEL. Statystyki dotyczące nazwisk z akt urodzeń i zgonów podano za stroną internetową registry.lubgens.eu, dane liczbowe pochodzą z zachowanych ksiąg metrykalnych z lat 1810-1945.

ANTONIAK – nazwisko to po raz pierwszy zostało zanotowane w 1781 roku, znajduje się w grupie nazwisk pochodzących od imienia *Antoni*, notowanego w Polsce od XIII wieku. Natomiast imię *Antoni* pochodzi od łacińskiego *Antonius*, co pierwotnie było nazwą znanego rodu rzymskiego. W parafii Gołąb w latach 1811-1912 odnotowano 156 urodzeń osób o nazwisku Antoniak, a w latach 1814-1945 zanotowano 140 zgonów osób o tym nazwisku. W Polsce mieszka 5360 osób o nazwisku Antoniak, najwięcej w dawnym województwie lubelskim, gdzie jest zameldowanych 580 osób o tym nazwisku.

BAKAŁA – jest nazwiskiem rzadkim i ściśle związanym z naszym regionem. Nazwisko to po raz pierwszy zostało zapisane w 1421 roku, pochodzi od podstawy *bąk* lub czasownika *bęczeć*, czyli „wydawać głos właściwy owadom”, albo od *brzęczeć* – „wydawać głos muzyczny, brzmieć”. *Bąkać* mówiono dawniej o głosie ptaka, a *bękać* – „ryczeć” (o bydle). W parafii Gołąb w latach 1811-1912 odnotowano 201 urodzeń osób o nazwisku Bąkała, a w latach 1810-1945 odnotowano 229 zgonów osób o tym nazwisku. W Polsce

mieszkają 403 osoby o nazwisku Bąkała, najwięcej na terenach dawnego województwa lubelskiego, jest to 178 osób.

BERNAT – nazwisko pochodzące od imienia *Bernard*, notowanego w Polsce od XII wieku, zaś imię jest pochodzenia germańskiego *Bernhard*, czyli *beren* – „niedźwiedź” i *hard* – „mocny”. Niemieckie słowo *bütenaere* oznacza „bednarz”, czyli rzemieślnik zajmujący się wytwarzaniem naczyń drewnianych techniką klepkową: beczek, kadzi, balii, fas, maselnic, dzieży, łopat do chleba, konewek, wiader, cebrzyków, wanienek lub kufli. Nazwisko Bernat posiada wiele odmian fonetycznych powstałych w języku niemieckim. W Polsce pierwszy raz odnotowano to nazwisko w 1398 roku. W parafii Gołąb w latach 1811-1912 odnotowano 268 urodzeń osób o nazwisku Bernat, a w latach 1810-1945 zapisano 255 zgonów osób o tym nazwisku. W Polsce mieszka 4823 osób o nazwisku Bernat, najwięcej na terenach dawnego województwa lubelskiego, gdzie mieszkają 723 osoby noszące to nazwisko.

CAPAŁA – nazwisko Capała występuje w Polsce od 1746 roku, pochodzi od słowa *cap* – „koziół” i od gwarowego *capić, czapić* – „złapać, porwać”. W parafii Gołąb w latach 1814-1912 odnotowano 70 urodzeń osób o nazwisku Capała, a w latach 1810-1945 odnotowano 92 zgony osób o tym nazwisku. W Polsce mieszka 868 osób noszących nazwisko Capała, najwięcej na terenach dawnego województwa lubelskiego, gdzie mieszka 506 osób o tym nazwisku.

FURTAK – nazwisko pochodzące od *furta*, ze staropolskiego – *forta* lub od gwarowego słowa *furtać* – „fruć” lub „trwonić”. Etymologię można wywodzić również od niemieckich nazw osobowych – *Furt, Fort*. W Polsce nazwisko to występuje od 1678 roku. W parafii Gołąb w latach 1811-1912 odnotowano 104 urodzenia osób o nazwisku Furtak, a w latach 1810-1945 zapisano 106 zgonów osób o tym nazwisku. W Polsce mieszkają 4503 osoby o nazwisku Furtak, najwięcej na terenach dawnego województwa lubelskiego, gdzie mieszka 1096 osób noszących to nazwisko.

Mieszkańcy ulicy Folwarki, lata 30. XX wieku, źródło zdjęcia: archiwum domowe rodziny Zamojskich.

Strażacy z Gołębia przed starą remizą, początek lat 50. XX wieku, źródło zdjęcia: archiwum domowe rodziny Zamojskich.

GAWRYJOŁEK – nazwisko Gawryjołek pochodzi od imienia Gabriel, wywodzącego się z języka hebrajskiego, od *geber* – „mąż” + *el* – „Bóg” (czyli „mąż Boży”), notowanego w Polsce od XIII wieku. W średniowieczu było używane w formach: Gabrzyjał, Gawrzyjał, Gabryjel, a na Kresach Wschodnich: Hawryło, Hawryło, Awryło. W parafii Gołąb w latach 1810-1912 odnotowano 131 urodzeń osób o nazwisku Gawryjołek, a w latach 1813-1945 odnotowano 168 zgonów osób o tym nazwisku. W Polsce mieszka 551 osób o nazwisku Gawryjołek, najwięcej na terenach dawnego województwa lubelskiego, gdzie mieszka 159 osób noszących to nazwisko.

GROBEL – nazwisko Grobel pochodzi od wyrazu *grobla*, czyli – „nasyt ziemi dla zatrzymania wody”. W parafii Gołąb w latach 1810-1912 odnotowano 98 urodzeń osób o nazwisku Grobel, a w latach 1816-1945 zanotowano 124 zgony osób o tym nazwisku. W Polsce mieszka 550 osób o nazwisku Grobel, najwięcej na terenach dawnego województwa lubelskiego, gdzie mieszkają 124 osoby o tym nazwisku.

KAMOLA – nazwisko Kamola może wywodzić się od nazwy osobowej *Kamień*. Nazwa osobowa pochodzi od rzeczownika *kamień*, czyli „ciało nieorganiczne, zwykle twarde i ciężkie”. *Kamień* w znaczeniu przenośnym to „nieurodzajna, jałowa ziemia”. Kolejne znaczenie odnosi się do osoby i jest to „nieużyty, nieuczynny człowiek”. Jeszcze inne znaczenie to „podstawa, fundament”. Dawniej *kamień* był jednostką wagi. *Kamień* to również „pestka w owocu” oraz „każdy minerał w stanie twardym bez względu na gatunek, wielkość i kształt”. Nazwisko może wywodzić się od nazwy miejscowości *Kamień* lub *Kamola* w byłym powiecie ostrzeszowskim. Nazwisko może pochodzić od staropolskiego – *kamo*, czyli „dokąd” lub imienia *Kamil*, albo od niemieckiego słowa *kamm*, czyli „grzebień”. Nazwisko Kamola pojawiło się na terenie Polski w 1531 roku. W parafii Gołąb w latach 1810-1912 odnotowano 454 urodzenia osób o nazwisku Kamola, a w latach 1810-1945 zanotowano 550 zgonów osób o tym nazwisku. W Polsce mieszka 1848 osób noszących nazwisko Kamola, najwięcej na terenach dawnego województwa lubelskiego, gdzie mieszka 698 osób o tym nazwisku.

KORPYSA – nazwisko to należy do najrzadszych w Polsce. Może pochodzić od słowa *karp* – „gatunek ryby” lub *karpa* – „pień z korzeniami pozostały po ścięciu drzewa”. Czasownik *karpać* oznacza „naprawiać”. Nazwisko to może wywodzić się od imienia *Karp* (greckiego *Karpos*), używanego w Kościele Prawosławnym. W parafii Gołąb w latach 1810-1912 odnotowano 158 urodzeń osób o nazwisku Korpysa, a w latach 1812-1945 zanotowano 164 zgony osób o tym nazwisku. W Polsce mieszka tylko 275 osób o nazwisku Korpysa, najwięcej na terenach dawnego województwa lubelskiego, gdzie mieszkają 152 osoby noszące to nazwisko.

KOZAK – nazwisko pochodzi od formy *Kozak* „w XVII wieku pogardliwie od kozy wywodzone, jakoby koziaż powszechnie, chociaż już Gwagnin w XVI wieku słusznie prawił: „kozak jest słowo tatarskie i wykłada się jakoby chudy pachotek, zdobywszy sobie szukając, nikomu poddany, za

pieniądze komu chce służyć„. Tueckie słowo *kozak* oznacza swobodnego awanturnika. *Kozak* to również: „1. chłopiec, 2. człowiek zuchwały, zawiadziak, 3. taniec, 4. rodzaj gryby, 5. mieszkaniec Ukrainy albo południowo-wschodnich części państwa rosyjskiego, służący w wojsku jako jeździec lekkozbrojny, żołnierz jazdy nieregularnej, 6. hajdamak, łotr, rabuś, rozbójnik, 7. Ukraińiec, służący u wielkiego pana, służący ubrany po kozacku”. W parafii Gołąb w latach 1811-1912 odnotowano 167 urodzeń osób o nazwisku Kozak, a w latach 1812-1945 zanotowano 157 zgonów osób o tym nazwisku. W Polsce mieszka 22462 osób o nazwisku Kozak, najwięcej na terenach dawnego województwa lubelskiego, gdzie mieszka 4024 osób z tej grupy.

KURSA – nazwisko Kursza pochodzi od słowa *kursa*, czyli „obieć, bieg”. W parafii Gołąb w latach 1811-1912 odnotowano 222 urodzenia osób o nazwisku Kursza, a w latach 1812-1945 zanotowano 239 akt zgonów osób o tym nazwisku. W Polsce jest 1003 osób noszących nazwisko Kursza, najwięcej na terenach dawnego województwa lubelskiego, gdzie mieszka 385 osób o tym nazwisku.

KWIT – nazwisko Kwit występuje w Polsce od 1567 i pochodzi od rzeczownika *kwit*, czyli „pisemne potwierdzenie odbioru pieniędzy lub innych przedmiotów” lub od staropolskiego czasownika *kwitać* – „kwitnąć”. W parafii Gołąb w latach 1810-1912 odnotowano 93 urodzenia osób o nazwisku Kwit, a w latach 1811-1911 zanotowano 76 zgonów osób o tym nazwisku. W Polsce mieszka 558 osób noszących nazwisko Kwit, najwięcej na terenach dawnego województwa lubelskiego, gdzie mieszka 190 osób noszących to nazwisko.

NAMIĘTA – nazwisko to należy do najrzadszych w Polsce. Po raz pierwszy zostało odnotowane w 1435 roku, pochodzi od staropolskiego wyrazu *namięta*, oznaczającego „gwałtowne uczucie, namiętność”. W parafii Gołąb w latach 1811-1911 odnotowano 117 urodzeń osób o nazwisku Namięta, a w latach 1810-1912 odnotowano 166 zgonów osób o tym nazwisku. W Polsce mieszka tylko 290 osób o nazwisku Namięta, najwięcej na terenach dawnego województwa lubelskiego, jest to 117 osób.

OLSZAK – nazwisko to pochodzi od słowa *olsza*, *olcha*, czyli „gatunek drzewa liściastego”. W parafii Gołąb w latach 1810-1912 odnotowano 143 urodzenia osób o nazwisku

Koło Gospodyń Wiejskich z Gołębia,
źródło zdjęcia: archiwum domowe rodziny Zamojskich.

Olszak, a w latach 1812-1945 zanotowano 173 zgony osób o tym nazwisku. W Polsce mieszka 5280 osób o nazwisku Olszak, najczęściej na terenach dawnego województwa lubelskiego, gdzie mieszkają 944 osoby noszące to nazwisko.

OSIAK – nazwisko to może pochodzić od owada *osa* lub nazwy gatunku drzewa *osika*, czyli najbardziej pospolitego gatunku topoli w Polsce. W parafii Gołąb w latach 1815-1912 odnotowano 240 urodzeń osób o nazwisku Osiak, a w latach 1812-1945 zanotowano 178 zgonów osób o tym nazwisku. W Polsce mieszka 3012 osób noszących nazwisko Osiak, najczęściej na terenach dawnego województwa lubelskiego, gdzie mieszka 559 osób noszących nazwisko Osiak.

RUŁKA – to bardzo rzadkie nazwisko. Rułka pochodzi od słowa *ruła* oznaczającego „rura” lub od niemieckiej nazwy osobowej *Ruhl, Ruland*. W parafii Gołąb w latach 1810-1912 odnotowano 126 urodzeń osób noszących nazwisko Rułka, a w latach 1814-1945 zanotowano 105 zgonów osób o tym nazwisku. W Polsce mieszkają tylko 392 osoby noszące nazwisko Rułka, najczęściej na terenach dawnego województwa lubelskiego, gdzie mieszka 198 osób z tej grupy.

STAŁĘGA – należy do bardzo rzadkich nazwisk i znajduje się w grupie nazwisk pochodzących od słowa *stal*, czyli „stop żelaza z węglem”, dawniej przenośnie rzeczownik *stal* oznaczał „biała broń, oręż ze stali”. Zbliżone formy do Stałęga to nazwiska *Stalega* i *Stalenga*. W parafii Gołąb w latach 1867-1912 odnotowano 51 urodzeń osób o tym nazwisku, a w latach 1847-1912 zanotowano 25 zgonów osób noszących nazwisko Stałęga. W Polsce jest tylko 229 osób noszących nazwisko Stałęga, najczęściej z nich mieszka w dawnym województwie lubelskim, jest to 159 osób.

SZCZERBETKA – to jedno z najrzadszych nazwisk występujących w Polsce. Szcherbetka pochodzi od *szcherba*, ze staropolskiego *szczyrba* – „miejsce powstałe po odpadnięciu czegoś, wyrwa”. W parafii Gołąb w latach 1810-1912 odnotowano 126 urodzeń osób o nazwisku Szcherbetka, a w latach 1811-1945 zanotowano 121 zgonów osób o tym nazwisku. **W Polsce mieszkają tylko 153 osoby noszące nazwisko Szcherbetka**, a najczęściej z nich w dawnym województwie lubelskim, aż 106 osób.

WARDA – słowo *warda* oznacza „mańkut”, *wardowy* – „używający lewej ręki zamiast prawej”, a czasownik *wardować* to „łazić”. Nazwisko Warda pierwszy raz w Polsce zostało zapisane w 1350 roku. W parafii Gołąb w latach 1810-1912 odnotowano 195 urodzeń osób o tym nazwisku, a w latach 1810-1945 zanotowano 231 zgonów osób noszących nazwisko Warda. W Polsce 3193 osoby noszą nazwisko Warda, najczęściej mieszka na terenach dawnego województwa lubelskiego, 719 osób.

WOSZCZEK – słowo *woszczek* jest zdrobnieniem od rzeczownika *wosk* z typową dla polszczyzny wymianą grupy spółgłosek sk: *szcz*. Wyraz *woszczek* występuje w *Słowniku języka polskiego*, pod red. W. Doroszewskiego, gdzie wyjaśniono: „woszczek natłuszcza przewód słuchowy i błonę bębenkową, chroniąc ją przed wysychaniem”. W parafii Gołąb w latach 1811-1912 odnotowano 78 urodzeń osób o tym nazwisku, a w latach 1818-1945 zanotowano 89 zgonów osób noszących nazwisko Woszczek. W Polsce 503 osoby noszą nazwisko Woszczek. Najwięcej mieszka na terenach dawnego województwa lubelskiego, 126 osób.

Małgorzata Daniłko
www.golabnadwisla.pl

Mieszkańcy Gołębia w czasie pielgrzymki do Częstochowy, lata 50. XX wieku, źródło zdjęcia: archiwum domowe rodziny Zamojskich.

Bibliografia:

1. Aleksander Brückner, *Słownik etymologiczny języka polskiego*, Warszawa 1974.
2. Andrzej Karlikowski, *Nasze nazwiska*, Warszawa 2012.
3. Jan Karłowicz, *Słownik gwar polskich*, Wrocław 1979.
4. Zofia Kowalik Kaleta, *Słownik najstarszych nazwisk polskich, pochodzenie językowe nazwisk omówionych w „Historii nazwisk polskich”*, Warszawa 2007, [dostępny w Internecie: http://rcin.org.pl/Content/38217/WA243_18877_2631016_SLO-NAJ-NAZW_0000.pdf, [dostęp: 24.11.2016].
5. Kazimierz Rymut, *Nazwiska Polaków. Słownik historyczno-etymologiczny*, t. 1-2, Kraków 1999.
6. *Słownik języka polskiego*, red. W. Doroszewski, t. I-X, Warszawa 1958–1969.
7. Serwis internetowy *Genealogia. Stankiewiczze z przyjaciółmi*, <http://www.stankiewiczze.com/index.php?kat=44>, [dostęp: 24.11.2016].
8. Serwis internetowy, *Serwis heraldyczn0-genealogiczny*, <http://herby.com.pl>, [dostęp: 24.11.2016].
9. Serwis internetowy *Lubelskie Korzenie*, http://registry.lubgens.eu/viewpage.php?page_id=1052&par=127, [dostęp: 24.11.2016].

Z cyklu „Owocne pasje naszych mieszkańców”: Natalia Kosmowska – nasz mały wielki skarb

Natalia Kosmowska – 11-latką z Opatkowic. Jest uczennicą V klasy szkoły podstawowej. Utalentowana muzycznie, ale nie tylko, jest dumą naszej szkoły. Uwielbia tańczyć, recytować, grać na pianinie, ale największą jej pasją jest śpiew.

Już jako kilkulatka wykazywała swoje zdolności wokalne. W wieku 3 lat po raz pierwszy odważyła się zaśpiewać publicznie podczas koncertu kolęd w kościele w Wysokim Kole, ujmując zgromadzoną widownię, a mając 4 lata została laureatką Festiwalu Kolęd w Puławach z pastorałką „Boży pastuszek”. Początkowo swoje zdolności wokalne kształtowała pod troskliwym okiem swojego taty, później, będąc w I i II klasie uczęszczała do zespołu „The Voices” w Puławach, który prowadził Pan Robert Sosik. Obecnie jest solistką w zespole „Aplauz” z Gołębina. Próbowwała też gry na skrzypcach, ale ostatecznie przypadł jej do gustu inny instrument i od 3 lat uczy się gry na pianinie w ognisku muzycznym w Puławach pod opieką pianisty pana Rafała Maciąga. Mimo że uczy się zaledwie trzeci rok, to już odniosła swój pierwszy sukces i pod koniec marca 2018 r. została laureatką I miejsca w Wojewódzkim Konkursie Młodych Instrumentalistów w Lublinie.

Wracając do pasji związanej ze śpiewem... Od 2 lat Natalka swój głos kształtuje pod baczny okiem świetnego pedagoga, instruktora i trenera wokalnego, członka stowarzyszenia wokalistów MX/Mix Singers Associattin, Pana Piotra Markowskiego w jego prywatnym „Piotr Markowski Vocal Studio”. Mimo, że to zaledwie drugi rok, to już zauważalne są efekty ciężkiej pracy połączonej z talentem nie tylko w osiągnięciach konkursowych, ale przede wszystkim w technice, jaką zaczyna dysponować Natalia.

Bierze udział w różnego ro-

dzaju uroczystościach szkolnych w Opatkowicach oraz w Gołębiniu, jako członkini tamtejszego zespołu Aplauz, ale też licznych imprezach gminnych czy powiatowych. Ostatnio mogliśmy Natalkę usłyszeć podczas solowego występu na „Święcie Truskawki” w Górze Puławskiej oraz podczas festynu „Floriada” w Gołębiniu, gdzie została przyjęta ogromnymi brawami. Oprócz lokalnych występów miała okazję pokazać się szerszej publiczności m. in. w Zwoleniu i Lipsku, na zaproszenie tamtejszych domów kultury.

Choć Natalia ma zaledwie 11 lat, jest laureatką wielu konkursów, przeglądów, festiwali o zasięgu powiatowym, wojewódzkim, ogólnopolskim czy międzynarodowym. Obecny rok kalendarzowy był rokiem bardzo obfitym, a zarazem owocnym w różnego rodzaju przeglądach czy festiwalach. Zaczęto się od Ogólnopolskiego Festiwalu Kolęd i Pastorałek w Karczmiskach, gdzie zajęła II miejsce w swojej kategorii wiekowej, następnie było wyróżnienie na Regionalnym Festiwalu Kolęd i Pastorałek „Kolęda Polska” w Opolu Lubelskim. Była też finalistką Wo-

jewódzkiego Przeglądu Kolęd „Gore Gwiazda Jezusowi” w Radzynie Podlaskim. Po okresie kolędowym i krótkiej przerwie przyszedł czas na festiwal piosenki dziecięcej i młodzieżowej. Na początku kwietnia udało się wywalczyć wyróżnienie na Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki Majki Jeżowskiej „Rytm i Melodia” w Radomiu, następnie otrzymała nominację w Wąwolnicy do Finału Wojewódzkiego Konkursu „Śpiewający Słowik” w Rykach oraz nominację do regionalnego etapu „Wygraj Sukces” w Kozienicach. Ogromną radość sprawiła sobie zdobywając I miejsce na Ogólnopolskim Festiwalu „Piosenki z Czarnego Krążka” w Pionkach pod patronatem Andrzeja Piasecznego, gdzie piosenką „Ludzkie gadanie” urzekła jurorów, m. in. Szymona Wydrę.

Po wstępnych eliminacjach w połowie maja udało się do Rzeszowa na finał Ogólnopolskiego Festiwalu „Na Polską Nutę”, gdzie otrzymała wyróżnienie. Kolejnym udanym występem mogliśmy cieszyć się podczas Konkursu Wokalnego „Wygraj szansę” organizowanym przez TV Media Łódź, który odbył się w Lubli-

nie, gdzie pojechaliśmy kibicować Natalii całą szkołą, i na którym to okazała się bezkonkurencyjna i zajęła I miejsce. Tu pragniemy podziękować Panu Wójtowi Krzysztofowi Brzezińskiemu, że obdarzył nas zaufaniem i dzięki Jego uprzejmości uczennica naszej szkoły mogła reprezentować Gminę Puławy.

Po Lublinie przyszedł czas na wyjazd do... Suwałk. Dużym zaskoczeniem było już samo otrzymanie nominacji do tego Międzynarodowego Festiwalu Piosenki i Tańca „Muszelki Wigier”. Dwa dni festiwalowych zmagania to występ przed międzynarodowym jury, udział w koncercie laureatów oraz największy jak do tej pory sukces - laur w postaci „Złotej Muszelki” na tym jakże prestiżowym festiwalu.

Kolejna fantastyczna wiadomość to zaproszenie Natalki do finału Konkursu „FUMA” w Zielonej Górze. Trzy dni prób, przesłuchań z orkiestrą festiwalową dla 11-letniego dziecka jest ogromnym doświadczeniem a zarazem spełnieniem marzeń chyba każdego „małego artysty”. Radość tym większa, że dostała się do koncertu galowego i otrzymała Nagrodę Dyrektora Zielonogórskiego Ośrodka Kultury.

Kolejne festiwale, tym razem „u siebie” to „Lubelski Talent” w Poniatowej i wyróżnienie dla Natalki, Konkurs Muzyczno-Taneczny „Music-Dance” w Koźmienicach i duży sukces w postaci I miejsca, no i I miejsce podczas Przeglądu Twórczości Dziecięcej i Młodzieżowej w Lipsku.

Koniec roku szkolnego i specjalna

Nagroda Wójta Gminy Puławy za osiągnięcia muzyczne oraz stypendium za wyniki w nauce okazały się ogromnym wyróżnieniem i motywacją do rozwijania swojej pasji. Podczas wakacji Natalia oprócz wypoczynku brała też udział w letnim Obozie Artystycznym dla dzieci i młodzieży „Przygoda z Piosenką” w Szczyrku, gdzie mogła rozwijać swój warsztat wokalny pod okiem świetnych instruktorów ze Stowarzyszenia Wokalistów Mix/MX Singers Association. Brała udział w finale M1 TALENTSHOW w Radomiu i zaprezentowała też swoje zdolności w programie „Poranek między Wisłą a Bugiem” na zaproszenie TVP Lublin. Na początku roku szkolnego zakwalifikowała się do Ogólnopolskiego Festiwalu „KWIETNIK” w Kutnie, gdzie została wyróżniona w kat. 10-12 lat.

Październik to miesiąc poświęcony Janowi Pawłowi II i Konkurs Piosenki Papieskiej w Puławach, gdzie Natalia zajęła II miejsce. Po dwuletniej przerwie został reaktywowany festiwal pod nazwą „MIT TON” (dawny „TEN TON”), w Domu Kultury „Dorożkarnia” w Warszawie. Tym razem Natalia musiała zmierzyć się z utworami Katarzyny Gartner i przed znacym jury w składzie: Pani Maria Szabłowska, Pani Grażyna Łobaszewska, Igor Herbut („Lemon”) i Michał Sobkowski (dyr. muz. Radia Eska) wyśpiewała III miejsce w kat. 11-14 lat. W nagrodę zaproszona została na warsztaty wokalne, które prowadził Robert Osama-Gyaabin (znany z programów „Śpiewające Fortepiany” i „Jaka to melodia”) i wzięła udział w koncercie galowym w Muzycznym Studio PR im. Agnieszki Osieckiej na antenie Radia dla Ciebie. Po występach w stolicy tym razem podbiła serca jurorów w Małogoszczu, na Ogólnopolskim Festiwalu „Nad Wierną Rzeką”, sięgając po kolejne I miejsce. W listopadzie udała się do Modliborzyc k. Janowa Lubelskiego na eliminacje do Festiwalu „Tęczowe Piosenki Jana Wojdaka”, gdzie jurorem był sam zainteresowany, lider zespo-

tu „WAWELE”. Udało się, zdobyła jedną z pięciu nominacji do Finału w Krakowie. Tym razem w Nowohuckim Centrum Kultury nie udało się Natalce stanąć na podium, ale samo dostanie się do finału było ogromnym wyróżnieniem.

Kolejnym sukcesem było I miejsce i „Złoty Kasztan” w Wojewódzkim Konkursie Piosenki „Jesienne Nutki” w Lublinie, gdzie w jury zasiadł Piotr Selim z Lubelskiej Federacji Bardów. Po sukcesie w Lublinie znowu Warszawa, gdzie Natalia okazała się bezkonkurencyjna podczas I Ogólnopolskiego Festiwalu Piosenki „Firoliza – Reakcja Wokalna” i stanęła na najwyższym stopniu podium w kat. 8-11 lat, miejsce tym bardziej cieszy, gdyż oceniana była przez Panią Barbarę Abramowicz i Panią Agatę Wrońską, fachowców w dziedzinie wokalistyki, foniatry i emisji głosu w Akademii Muzycznej w Warszawie. Dobra passa trwała nadal, tym razem podczas konkursu „Szansonada” w Puławach, którego głównym celem jest promowanie nauki języków obcych oraz prezentacja umiejętności językowych i wokalnych uczniów z województwa lubelskiego.

O laur zwycięstwa walczyło blisko 70 uczestników. W kategorii wiekowej 10-12 lat znów bezkonkurencyjna okazała Natalka, która wykonała piosenkę Alice Merton „No roots”.

Listopad tego roku to czas szczególny ze względu na obchody 100. rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę. Obok różnego rodzaju apeli i imprez kulturalnych nasza uczennica brała też udział w konkursach i przeglądach pieśni patriotycznych. I tak, w Puławach podczas XIV Przeglądu Poezji i Pieśni Patriotycznej „Żeby Polska była Polską...” wyśpiewała sobie III miejsce, w Kurowie podczas XV Przeglądu Piosenki Patriotycznej i Niepodległościowej „Ojczyście Śpiewanie”, a także w Nałęczowie w IV Międzynarodowym Konkursie Piosenki i Pieśni Patriotycznej zdobyła najwyższe trofea w postaci I miejsc. Ostatnie dni listopada i początek grudnia to znowu dłuższa wycieczka. Najpierw 2 dni na Padkarpaciu, a konkretnie w Nowej Dębce i Festiwal „Śpiewamy przeboje naszych rodziców”, gdzie po eliminacjach w pierwszym dniu znalazła się w ścisłym finale i przy silnej obsadzonej konkurencji wywalczyła III miejsce, brawurowo wykonując „Małgośkę”.

Ostatni festiwal tego roku odbył się w pierwszy weekend grudnia, było to Ogólnopolskie Spotkanie Laureatów Festiwalu Piosenki „KLUCZ DO SUKCESU” w Iłowie k. Sochaczewa. Natalka została tam zaproszona jako laureatka licznych festiwali ogólnopolskich i jednego międzynarodowego. Po zaprezentowaniu swoich umiejętności i walorów wokalnych została nagrodzona przez Fundację Estradowej Twórczości Dzieci i Młodzieży EDA Art. i zaproszona do udziału w projekcie musicalowo-płytkowym „W KRAINIE CZARÓW”, który obejmuje warsztaty wokально-musicalowe, nagranie płyty i teledysku. Być może będzie to pierwszy krok do SUKCESU...

Jesteśmy dumni z naszej uczennicy i cieszymy się, że tak wspaniale reprezentuje szkołę w Opatkowicach, swoją rodzinną miejscowość, Gminę Puławy... Z całą pewnością opisane osiągnięcia to dopiero początek jej drogi prowadzącej do spełnienia swoich marzeń. Trzymamy kciuki, Natalko!

*Szkoła Podstawowa
w Opatkowicach*